

DARBININKAS

Vol. LXXIX, Nr. 40
Spalio - October 21, 1994 Penktadienis-Friday
SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.
341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207
Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

– **Seimo pirmininko** Č. Juršeno kvietimu spalio 23 d. į Lietuvą su trijų dienų oficialiu vizitu atvyks Lenkijos Seimo maršalka Juzef Oleksis.

– **Lietuvos ir Lenkijos** tarpvalstybinė draugiškų santykių ir gero kaimyninio bendradarbiavimo sutartis spalio 13 d. beveik tuo pat metu ratifikuota Vilniuje ir Varšuvoje. Pirmą kartą šios kadencijos Lenkijos parlamente užfiksuota tokia seimo narių vienybė - vieningai už balsavo visi 295 deputatai. Lietuvos Seimo posėdyje už šios sutarties ratifikavimą balsavo 91 Seimo narys, prieš 19 ir 8 susilaikė. Sutartis sudaryta 15 metų laikotarpiui.

– **Lietuvos prezidentas** A. Brazauskas spalio 13 d. susitiko su Šaulių sąjungos vadovais. Pokalbyje buvo aptartas šios organizacijos tolesnis statusas. Pasikeista nuomonėmis ir dėl Nacionalinės gvardijos sukūrimo. Šiuo metu Šaulių sąjungoje yra 7 tūkst. narių, susibūrusių į 15 rinkinių. Susitikime su Prezidentu dalyvavo iš Chicago atvykęs Šaulių sąjungos išėivijoje vadas Mykolas Abarius.

– **Spaudos konferencijoje** bendros Lietuvos ir Suomijos kompanijos "Litofinn Service" bei firmos "Neste Oil LT" tarybos pirmininkas Matti Peitso spalio 13 d. pareiškė: "Tai, kas nutiko mūsų atstovui Lietuvoje, gali pakeisti mūsų planus". Grįžtantį iš susirinkimo Vilniuje "Litofinn Service" padalinio menedžerį Hannu Sipponan spalio 4-osios naktį užpuolė du vyrai, stovėję namo, kuriame nukentėjusysis gyvena Klaidėje, koridoriuje. Uostamiesčio policininkai sako, kad tai nebuvo apipilėšimas, bet "Neste" atstovai mano, kad užpuolimas buvo įvykdytas prieš kompanijas, kurioms jis atstovauja. Nukentėjusysis pervežtas į Suomiją, kur gydymas tęsis 3-4 mėnesius. Lietuvoje yra 12 "Neste" benzino stočių septyniuose miestuose. Jose dirba apie 160 žmonių. Praėjusiais metais apyvarta sudarė 80 milijonų litų.

– **Dokumentinė juosta** "Gyvenimas mirties rate" Lietuvos televizijos filmų studijoje sukūrė kinorežisierius Edmundas Zubavičius. Filmą skirtas rytu Lietuvos partizanams. Jo centre - partizanų vadas, buvęs Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio štabo narys Jonas Kimštas.

– **Rugsėjis buvo trečias** iš eilės mėnuo, kada infliacijos rodiklis Lietuvoje padidėjo 0.1%, palyginti su ankstesniu mėnesiu. Rugsėjo mėnesį, palyginti su rugpjūčiu, sumažėjo tik pramonės produkcijos, parduodamos užsieniui kainos, o šalies viduje realizuojamos produkcijos bei paslaugų kainos padidėjo 1.3% - 4.1%. Labiausiai 4.1% pabrango transporto ir ryšių paslaugos.

– **Lietuvos muitinės** departamento sistemoje dabar dirba 2806 darbuotojai. Per devynis metų mėnesius 265 atleisti, iš jų 73 - už darbo drausmės pažeidimus. Nors vidutinis Lietuvos muitininko atlyginimas yra apie 400 litų per mėnesį, pastaruoju metu padaugėjo žmonių su aukštesniu išsilavinimu, norinčių dirbti muitinėse.

– **Politiniai kaliniai** ir tremtiniai, budintys KGB rūmuose Vilniuje, spalio 14 d. susitiko su prez. A. Brazausku. Po susitikimo jis pareiškė, kad kompromisas jau labai netoli.

VITO LINGIO ŽUDIKŲ TEISMAS

Spalio 5 d. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas pradėjo nagrinėti bylą dėl "Respublikos" dienraščio redaktoriaus pavaduotojo ir vieno iš leidėjų Vito Lingio nužudymo. Jis buvo nušautas pernai spalio 12 dieną prie savo namų.

Kaltinimai pateikti vadinamosios "Vilniaus brigados" vadovams ir nariams Igoriui Achramovui (gimęs 1966 m. rusas, Lietuvos pilietis, anksčiau teistas), Borisui Bobičenkai (1968 m., rusas, Lietuvos pilietis, teistas), Borisui Dekanidzei (1962 m., žydas, be pilietybės) ir Viačeslavui Slavickiui (1967 m., rusas, Lietuvos pilietis, teistas). Jie kaltinami turto prievartavimu, ruošimusi ir pasikėsinimu įvykdyti žmogžudystę, susikalstamos gaujos organizavimu ir vadovavimu jai, neteisėtu šaunamojo ginklo laikymu ir tyčiniu nužudymu sunkinančiomis aplinkybėmis. Visiems keturiems teisiamiesiems už inkriminuojamus nusikaltimus gali būti pritaikyta mirties bausmė.

Teismo posėdžiai vyksta Aukščiausiojo Teismo rūmuose. Dėl riboto vietų skaičiaus į juos įleidžiami tik teisiamųjų giminės bei žurnalistai. Pastarųjų akredituota apie 50, tarp jų - agentūru Associated Press, Reuter, Amerikos CNN ir Vokietijos ARD-1 bei Rusijos "Ostankino" telekompanijų, "Newsweek" žurnalo bei kelių Rusijos dienraščių atstovai.

Pirmą kartą Aukščiausiajame Teisme byla nagrinėja ne vienas teisėjas ir du tarėjai, kaip būdavo

iki šiol, o trys Aukščiausiojo Teismo nariai - Vytautas Greičius, Vladimiras Nikitinas ir Algis Sirvydis.

Valstybinį kaltinimą pateikė Lietuvos Respublikos Generalinis prokuroras Artūras Paulauskas.

Borisą Dekanidzė gina trys advokatai, kitus - po vieną.

Teisiamieji susodinti po du į atskirus narvus. Taip padaryta, norint atskirti tardymo metu daugiausia parodymų davusį Igorį Achremovą nuo žmogžudystės organizavimu kaltinamo Boriso Dekanidzės.

Borisas Dekanidzė nesutiko su teismo sudėtimi. Jis sakė, kad teismo pirmininkas Vytautas Greičius yra suinteresuotas asmuo, nes jį savo publikacijose "Respublikos" dienraštis pavadino principingu. Teismas jo argumentus pripažino nepagrįstais. Atmestos ir Boriso Dekanidzės pretenzijos dėl techninių klaidų įrašant baudžiamojo kodekso straipsnius (jos vėliau buvo ištaisytos).

Perskaičius kaltinamąją išvadą, buvo padaryta pietų pertrauka. Po jos parodymus teismui davė Igoris Achremovas. Jis prisipažino trim pistoleto šūviais nužudęs Vitą Lingį. Igoris Achremovas patvirtino savo išankstinius parodymus, kad užduotį nužudyti Vitą Lingį jis gavęs iš Boriso Dekanidzės.

Spalio 6 d. Aukščiausiajame Teisme buvo baigtas apklausti pirmasis Vito Lingio nužudymo bylos įtariamasis Igor Achremov, taip pat apklaustas Viačeslav Slavickij. Abu

kaltinamieji patvirtino tardymo metu duotus parodymus apie dalyvavimą nusikaltime, tačiau kalbėdami teisme keitė kai kurias detales. Jie teigė, jog apie tai, kad važiuoja žudyti žmogaus, žinojęs tik Igor Achremov (jis prisipažino šovęs į V. Lingį), o jo bendrininkai Viačeslav Slavickij ir Boris Bobičenko draugui padėjo, nesiaikiškami aplinkybių. I. Achremov teigia tardymo metu galėjęs neteisingai suprasti tardytojo klausimus. V. Slavickij manymu neteisingai tardymo metu buvo suprastas jis pats. Todėl ir susidaręs neteisingas išpūdis jog ir V. Slavickij žinojęs apie 1993 m. spalio 12-osios ryto kecionės tikslą. I. B. Bobičenko advokato klausimą I. Achremov atsakė, kad kaltu dėl V. Lingio nužudymo jis laiko tik save. Tačiau I. Achremov nesutiko su jam pateiktu kaltinimu dėl dalyvavimo organizuotos nusikaltėlių grupės - "Vilniaus brigados" veikloje. Jie pasakojo, kad yra prekiaavę Gariūnuose, sportavo, dėl to aplinkiniams galėjo atrodyti, jog jis "brigadininkas". I. Jūrmalą pas B. Dekanidzė, jis, I. Achremov, važiuavęs dėl to, kad žinojo šio žmogaus įtaką ir bijojo nepaklusti. Dėl tos pačios priežasties atlikęs ir užsakymą nužudyti žmogų.

Spalio 12 d. apklausti visi keturi kaltinamieji. Igoris Achremovas prisipažino pernai spalio 12 dieną nušovęs "Respublikos" dienraščio redaktoriaus pavaduotoją Vitą Lingį (nukelta į 2 psl.)

Lietuvoje grybų ruduo. Berniukas parduoda grybus šalia kelio. Pintinė baravykų kainuoja 40 litų.

Viktora Kapočiaus nuotrauka

Nepasakytas dr. Adolfo Damušio žodis

Dr. Adolfui Damušui spalio 2 d. Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas įteikė Vyčio kryžiaus III-jo laipsnio ordiną. Dr. Damušis ordiną priėmė antibolševikinės ir antinacinės rezistencijos vardu. Spausdiname įteikimo metu nepasakytą dr. Adolfo Damušio žodį.

PONE LIETUVOS PREZIDENTE,

Primu šį žymenį per Jus, kaip mūsų tautos įvertinimą ir dėkingumo ženklą tiems, kurie kovojo dėl savo tautos laisvės sraivoje žemėje, kurie už laisvės troškimą buvo okupantų persekiojami ir tremiami į svetimus kraštus, kurie didelių ir nežmoniškų kančių keliu eję paaukojo savo gyvybes, kaip Tėvynės miškuose, taip ir Sibiro taigose ir nacių kalėjimuose. AČIŪ!

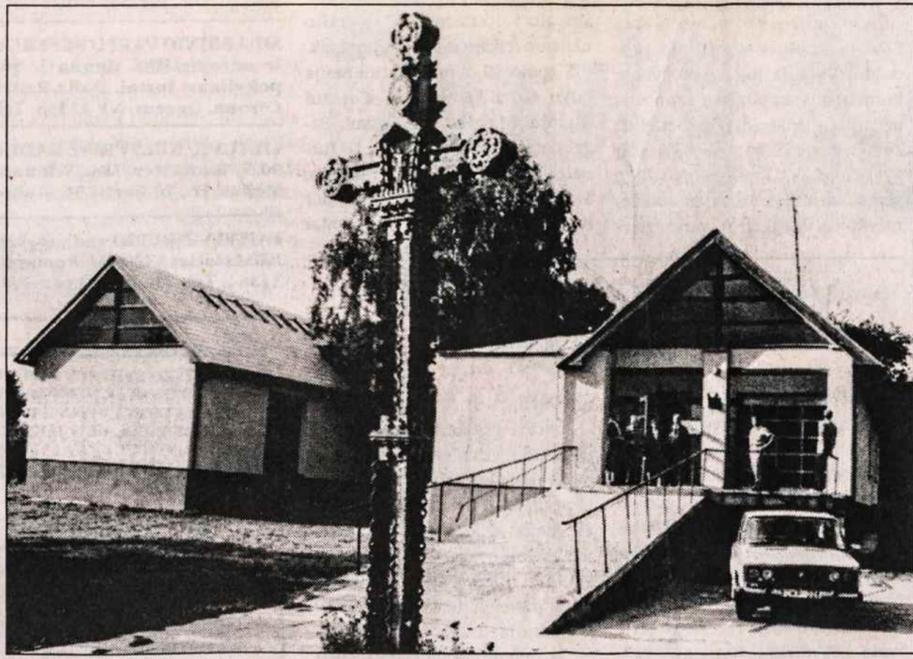
1941 m. sukilėlių eilėse ir laikinoje Lietuvos Sukilimo vyriausybėje, nepaisant politinių įsitikinimų, tautoje visus apjungė vienas to sukilimo tikslas - Lietuvos valstybės nepriklausomybės atkūrimas ir prisikėlimas taikiam, produktingam darbui ir laisvam gyvenimui savoje demokratinėje valstybėje.

Naujiems Lietuvos okupantams, naciams, Lietuvos nepriklausomybė buvo nepriimtina. Sukilusios tautos paskelbtas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas 1941 m. birželio 23 d., po šešių savaičių savarankiškos veiklos, rugp. 5 d. buvo nacių paralyžuotas. Vokiečių bandymas įjungti Laikinąją Lietuvos vyriausybę ir nacių civilinės valdžios aparatą - tarėjais Laikinosios vyriausybės buvo atmestas. Sukilimo mandatas naciams nebuvo išduotas, Laikinosios vyriausybės nariai išėjo į lietuvių antinacinės rezistencijos pogrindį.

Po trejų su pusę metų, Vokietijai karą pralaimėjus, Lietuvą vėl okupavo sovietai. Tauta buvo ir vėl žiauriai naikinama. Per 50 metų, ir antisovietiniame pogrindyje, ir viešai tauta gynė savo valstybingumo idėją, žmogaus prigimtąją teisę ir savo kalbą ir tikėjimą, ir teisę į tautinį savarankiškumą. Gynė krauju, kančia ir mirtimi. Imperialistų tikslai, skandinę 20-jo amžiaus žmoniją kraujo klanuos, baigėsi. Jų palikimas gėdingas. Daug tautų ir valstybių keliasi iš dvasinio ir ekonominio skurdo. Su viltimi žiūrime į ateinančią 21-ąją amžių. Žmonija pasiilgusi taikingo, produktingo ir dvasiniai vertingo gyvenimo.

Gerbiamas Prezidente, Jūs nešate didelę atsakomybę už tvirtą Lietuvos Valstybės egzistenciją ir jos žmogaus geresnę būitį, kuri Tėvynėje labai sunkioje būklėje. Ieškokime kelių ir galimybių apjungti visas tautoje esančias pozityvias jėgas dėl vieno mums visiems brangaus tikslo - Lietuvos gerovės. Lietuvos žmogus skausmingai kantriai laukia geresnio rytojaus. Tegul jis tampa tikrove. To linkiu Lietuvai iš gilumos širdies, ir tesaugo ją Dievas.

Adolfas Damušis

Dailininko V. K. Jonyno galerija Druskininkuose. Viktora Kapočiaus nuotrauka

KULTŪROS TARYBOS VEIKLA

1993 - 1994

Per JAV LB XIII-osios tarybos sesiją, įvykusią 1993 m. spalio mėn. Chicagoje, Kultūros taryba buvo įgalota atlikti tokius uždavinius:

1. Teikti finansinę pagalbą mažoms LB apylinkėms, ruošiant kultūrinius renginius.

1994 m. sausio mėn. buvo išsiųstas laiškas visų LB apylinkių pirmininkams, pranešant, kad Lietuvių Fondas yra paskyres tam tikrą sumą pinigų mažų apylinkių veiklai skatinti.

Į Kultūros tarybos laišką atsiliepė septynios apylinkės, prašydamos finansinės paramos. Ta parama buvo suteikta šioms apylinkėms: Grand Rapids, MI, Brighton Park, IL, Colorado, Arizona, Philadelphia, PA, East St. Louis, IL. Nesuteikta pagalba Cleveland, OH, nes nelaimingas mažą apylinkę.

2. Sudaryti sąrašą Amerikoje veikiančių meninių vienetų, kurie būtų

pajėgūs atlikti menines įvairių švenčių bei renginių programas, ir apie juos pranešti LB apylinkėms.

1994 m. sausio mėn. buvo išsiųstas laiškas apylinkių vadovams, prašant tokią informaciją suteikti Kultūros tarybai. Buvo gauti 26 atsiliepimai. Dešimt apylinkių neturi meninių vienetų. Daugumas turi tautinių šokių grupes, kurioms turėtų paramos vykstant į Lietuvą, į tautinių šokių šventę.

3. Kreipti ypatingą dėmesį į išėivijos meninius vienetus, skatinant apylinkes sudaryti progas jų meniniams pasirodymams.

Apylinkės, gavusios šį sąrašą, galės susisiekti su vienetų vadovais ir kur įmanoma, pakviesti juos atlikti programą. Tokiu būdu bus skatinamas bendradarbiavimas tarp išėivijos lietuvių atskirų vietovių.

4. Skatinti LB apylinkes ruošti žymesnių lietuvių kultūrinių sukakčių minėjimus.

Šis siūlymas nebuvo įvykdytas.

5. Aktyviai dalyvauti ir remti Mokslo ir kultūros simpoziumus, kaip priemonę, pagyvinančią išėivijos kultūrinę veiklą.

Kultūros taryba dalyvavo praėjusiame simpoziume. Tikimasi, kad ir naujoji Kultūros taryba prisidės prie Mokslo ir kultūros simpoziumo su savo įnašu.

6. Siekti kuo gaudesnio kultūrinio bendradarbiavimo su Lietuva.

Per paskutinius ketverius metus buvo suruošti Lietuvos lietuvių muzikų koncertai. Romas Katilius plačiai pasirodė JAV LB apylinkėse. O. Balakausko muzikos koncertas buvo suruoštas 1993 m. lapkričio mėn. New Yorke.

Per paskutinius du metus Kultūros taryba nagrinėjo veiklos prasmę, ateitį ir pan. Kultūros taryba

suorganizavo pokalbį, į kurį buvo pakviesti keturi mokslininkai nagrinėti šiuos opius klausimus. Po Mokslo ir kūrybos simpoziumo buvo sudarytos išvados, iš kurių Kultūros taryba sudarė veiklos gaires:

a. Ieškoti kultūrinio bendradarbiavimo, gvildenant kalbos, praeities, papročių ir krašto ateities skirtumų stengiantis igyti bendresnę kultūros patirtį.

b. Svarstyti kaip globalinių pasikeitimų šviesoje užlaikyti tautos savitumą ir bandyti tam savitumui surasti tinkamas išraiškos plotmes.

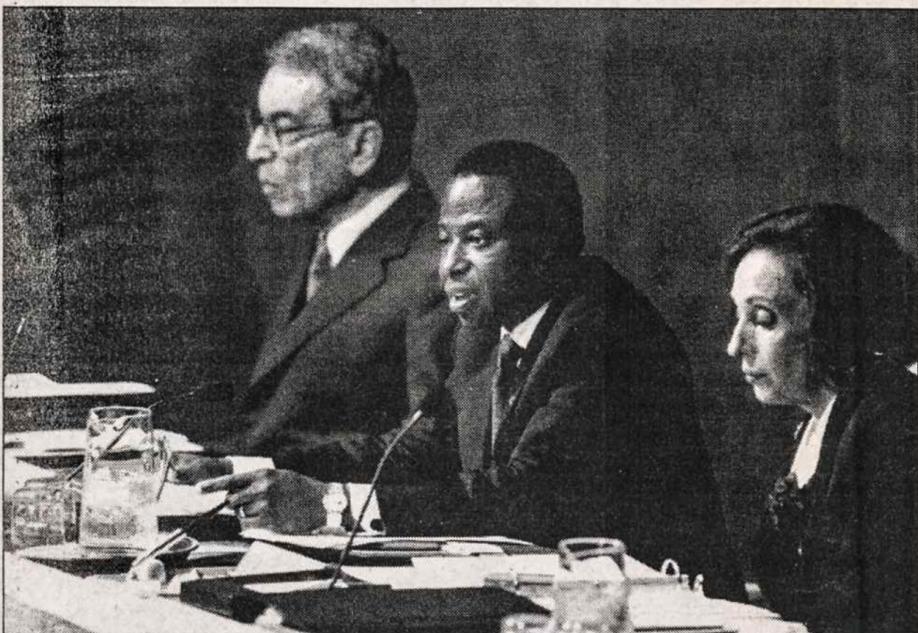
c. Organizuoti simpoziumus kultūrą liečiančiomis temomis, įtrau-

kiant kalbėtojus iš Lietuvos, kad išsivystytų produktyvus dialogas.

–o–
1994 m. lapkričio mėn., Padėkos dienos savaitgalį, lapkričio 24 - 27 dienomis, Chicagoje įvyks IX teatro festivalis. Jame dalyvaus penki teatriniai vienetai iš JAV ir Kanados. Tuo pačiu metu vyks foto paroda, apibūdinama išėivijos teatrinį gyvenimą nuo 1950 m. iki dabar.

Kaip anksčiau, taip ir šiais metais po paskutinio spektaklio, kuris įvyks sekmadienį po pietų, bus pokylis, kuriame bus įteiktos teatro festivalio premijos.

Kultūros taryba

JT Generalinės Asamblėjos 49-osios sesijos prezidentas Amara Essy sesijos metu tarp JT Generalinio sekretoriaus Boutros Boutros Ghali ir Gen. sekretoriaus asistentės politiniams reikalams Rosario Green.

UN Photo 185745/M. Grant nuotrauka

Jungtinės Tautos pradėjo 49-ąją sesiją

Šiomet Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja savo 49-ąją sesiją pradėjo rugsėjo 20 d. Yra taip nustatyta, kad Asamblėjos metinės sesijos prasideda kasmet rugsėjo mėnesio trečiąjį antradienį ir jos posėdžiai normaliai tęsiasi iki gruodžio mėnesio vidurio. Bet dažnai atsitinka, kad Asamblėjai reikia susirinkti specialioms posėdžiams užbaigti neišspręstus klausimus arba posėdžiams svarstyti naujai iškilusias tarptautines problemas.

Šią sesiją atidarė pereinamosios prezidentas, Gajanos delegacijos pirmininkas Samuel R. Insanally. Po vienos minutės susikaupimo tyliąjį maldai eita prie pranešimų. 184 šalių delegatams buvo perskaitytas Generalinio sekretoriaus raštas apie blogą JT finansinę padėtį. Buvo pranešta, kad 14 valstybių nėra susimokėjusios savo nario mokesčio už praėjusius du metus, ir tuo nustoja teisiu dalyvauti Gen. Asamblėjos sprendimuose. Iki rugsėjo 15 dienos šiai organizacijai yra nesumokėta 2,77 milijardo dolerių. Iš tos sumos 824 milijonai dolerių yra už nario mokesčių ir 1,177 milijardo dolerių taikos palaikymo operacijų finansavimui. Didžiausias skolininkas - JAV su 1,175 milijardo dolerių suma. Po jos eina Rusija su 597 milijonų dolerių skola. O Lietuva yra skolinga 3,8 milijonų.

Asamblėjos prezidentas - afrikietis

Pagal nusistovėjusią tvarką, kasmet Asamblėjai vadovauti yra išrenkamas prezidentas. Jau pernai buvo nuspręsta, kad šių metų sesijai vadovaus asmuo iš Afrikos. Juo buvo išrinktas Cote d' Ivoire (Dramblio Kaulo Kranto) valstybės užsienio reikalų ministras

Kęstutis K. Miklas

"Darbininko" korespondentas Jungtinėse Tautose

Amara Essy.

A. Essy gimė 1944 m. gruodžio 20 d. Bouake mieste, Cote d' Ivoire krašto centre. Jis yra vedęs ir augina šešis vaikus. Iš profesijos yra teisininkas, baigęs mokslą savo krašte ir gilines studijas Šveicarijoje. Diplomatiniam darbe jis nuo 1970 metų. Iki 1973 m. jis buvo pirmuoju patarėju savo krašto ambasadoje Brazilijoje. Po to iki 1975 m. dirbo patarėju savo krašto misijoje prie JT New Yorke. Iš čia skiriamas į Ženevą ambasadorium prie JT Europinės įstaigos ir prie UNIDO Vienoje. Nuo 1978 iki 1981 m. jis - jau ambasadorius Šveicarijai Berno mieste. Po to A. Essy grįžta į New Yorką kaip ambasadorius prie JT, taip pat kaip ambasadorius Argentinai ir Kubai su rezidencija New Yorke. 1988 m. jis išrenkamas Gen. Asamblėjos 43-sios sesijos viceprezidentu. 1990 m. sausio mėnesį A. Essy pirmininkauja JT Saugumo Tarybai. Tų pačių metų lapkričio mėn. jis paskiriamas užsienio reikalų ministru.

Kas ta Cote d'Ivoire?

Šis kraštas, taip pat žinomas kaip "Ivory Coast", o lietuviškai - "Dramblio Kaulo Krantas", yra vakarinėje Afrikos dalyje, ant Gvinėjos įlankos kranto. Jis turi bendrą sieną vakaruose su Liberija ir Gvinėja, šiaurėje - su Mali ir Burkina Faso, rytuose - su Ghanos valstybe. Dramblio Kaulo Kranto teritorija yra beveik 5 kartus didesnė už Lietuvą, o gyventojų turi virš 13 milijonų. Europiečių tik 40,000,

daugiausiai prancūzų. Sostinė nuo 1993 m. - Yamoussoukro su 120,000 gyventojų. Kraštas, anksčiau buvusi Prancūzijos kolonija, 1960 m. rugpjūčio 7 d. pasiskelbė nepriklausoma respublika. Oficiali krašto kalba - prancūzų. Beraščių apie 46%. Religinis pasidalinimas: 60% - animistai, 23% - musulmonai ir 17% - krikščionys. Katalikų tik 8%, bet jie labai įtakingi krašto gyvenime.

Pirmasis to krašto prezidentas buvo katalikas, ir jo įsakymu sostinėje buvo pastatyta didžiausia bažnyčia - bazilika pasaulyje. Jos aukštis - 525 pėdos, tai yra, daug aukštesnė už Šv. Petro baziliką Vatikane, kurios aukštis siekia 452 pėdas.

Pramonė, palyginus su kitais Afrikos kraštais, gan stiproka - apie 26% bendrojo nacionalinio produkto. Vyrauja joje ir prekyboje Prancūzijos kapitalas. Žmogaus uždarbis - apie \$820 per metus. Žemės ūkyje dirba apie 85% visų gyventojų, bet kraštas toje srityje gerokai atsilikęs. Turi nemažai žemės turto - deimantų, vario, gele-

VITO LINGIO ŽUDIKŲ TEISMAS

(atkelta iš 1 psl.)

gi. Šią užduotį jis sakė gavęs iš kito kaltinamojo šioje byloje - Boriso Dekanidzės. Viačeslavas Slavickis patvirtino buvęs kartu su žudiku nusikaltimo vietoje. Borisas Bobičenka prisipažino juos vežęs nužudyti žurnalista, po to paslėpęs jų ginklus ir drabužius, kurie vėliau buvo surasti. Tačiau jte neigė priklausant organizuotai gaujai, vadinamajai "Vilniaus brigadai", kuri prievartavo turta ir, kaip manoma, organizavo ne vieną žmogžudystę.

Gaujos organizavimu bei nužudymo užsakymu kaltinamas Borisas Dekanidzė kategoriškai atmetė visus kaltinimus. "Lietuvoje egzistuoja finansinė politinė grupuotė, nusistačiusi prieš žydų biznierių", pareiškė jis per teisminį tardymą. Borisas Dekanidzė sakė nepažinojęs Vito Lingio ir juo labiau neturėjęs jokių motyvų ji

LIETUVOJE
-- Aukščiausiajame Teisme pradėta nagrinėti pirmoji genocido byla, kurioje keturi buvę "liaudies gynėjai", dar vadinami sribais, kaltinami dėl Gaidžių šeimos nužudymo. Jie kaltinami pagal 1992 metais priimto įstatymo dėl atsakomybės už Lietuvos gyventojų genocidą 1

žies rūdos, kobalto ir mangano - eksportui į Prancūziją, JAV ir į Vakarų Europos kraštus. Eksportui taip pat, auginama kava, kakava, bananai ir ananasai. Nuo 1960 m. yra Jungtinių Tautų narys. 1967 m. buvo užmezgęs diplomatinis ryšius su Sovietų Sąjunga, bet 1969 m. juos nutraukė dėl sovietų kišimosi į krašto vidaus reikalus, organizuojant darbininkų ir studentų antivyriausybinės demonstracijas bei riaušes.

Daug valstybių vadų

Dar prieš susirenkant šiai sesijai buvo išleisti provizoriniai sąrašai, kas joje dalyvaus ir pasakys kalbas. Pagal juos į šią sesiją atvyksta 32 valstybių vadai, du princai ir 27 ministrai pirmininkai.

Pirmą pirmadienį po sesijos atidarymo prasideda kraštų vadų kalbos. Pagal tradiciją, JAV prezidentui yra suteikiama pirmenybė. Šiomet tos kalbos prasidėjo rugsėjo 26 d. Tą dieną kalbėjo net 8 prezidentai. Priešpietinėje sesijoje kalbas pasakė trys - JAV prezidentas William Clinton, Meksikos prezidentas Caros Salinas de Gortari ir Cote d'Ivoire (Dramblio Kaulo Kranto) prezidentas Henri Konan Bedie.

Popietinė sesija buvo skirta penkių prezidentų kalboms. Pirmuoju kalbėtoju buvo Rusijos Federacijos prezidentas Boris Jelcin. Po jo sekė Kolumbijos prezidentas dr. Ernesto Pizano, Nikaragvos prezidentė Violeta Barrios de Chamorro, El Salvadoro - dr. Armando Calderon Sol ir Rumunijos - Ion Iliescu. Visų dėmesio centre buvo du prezidentai - Clinton ir Jelcin. Judviejų kalbant, JT Generalinės Asamblėjos auditorija buvo prikimšta diplomatu, spaudos atstovų ir kviestų svečių. Jiems baigus kalbėti, publika išretėjo. Likusieji prezidentai turėjo pasitenkinti kalbėdami tik pustuščiai auditorijai.

Rugsėjo 27 d. popietinėje sesijoje kalbą pasakė Latvijos prezidentas Guntis Ulmanis, o rugsėjo 28 d. popietinėje sesijoje Estijos prezidento vardu žodį tarė to krašto užsienio reikalų ministras Juri Luik.

Rugsėjo 30 d. priešpietinė sesija buvo skirta Lietuvos prezidentui Algirdui Mykolui Brazauskui. Pagal darbotvarkę, paskelbtą JT žurnale, jis turėjo kalbėti 10 val. ryto. Tačiau auditorija tuo laiku dar buvo tuščia - vos keli diplomatai

šnekučiavosi tarpusavyje. Ir tik apie 10:30 val. ji pusiau prisipildė. Lietuvos misijos ložė jau buvo pilna. Pirmoje eilėje sėdėjo Lietuvos užsienio reikalų ministras prof. Povilas Gylys, ambasadorius prie JT dr. Oskaras Jusys ir ambasadorius Anicetas Simutis. Už jų antroje eilėje - ambasadorius Uryboms su Rusija Virgilijus Bulovas, ambasadorius JAV-om dr. Alfonsas Eidintas, prezidento patarėjas Justas Paleckis ir misijos nauja pareigūnė iš Lietuvos - antroji sekretorė Dalia Kraulytė. Svečių ložėje matėsi p. Janina Simutienė, buvęs misijos patarėjas Algimantas Gureckas su ponija, prezidento atstovas ekonominiams reikalams JAV-se Simas Velonskis, dr. Juozas Kazickas ir LB NY apygardos pirmininkas Kęstutis Miklas. Balkone sėdėjo 50 lietuvių. Prezidento Brazausko 29 minučių kalba buvo šilta sutikta ir palydėta audringais plojimais.

Tuoju savo kalbos prezidentas susitiko su Moldovos prezidentu Mircea Ion Snegur ir jo delegacija aptarti Moldovos su Lietuva ryšius. Šiame pasitarime taip pat dalyvavo prezidento patarėjas ambasadorius Justas Paleckis ir ambasadorius prie JT dr. Oskaras Jusys. Po to trumpam buvo susitikta su Venecuelos prezidentu dr. Rafael

Naujasis Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose dr. Oskaras Jusys.

UN Photo 185768/J. Bu nuotrauka

Caldera ir kiek ilgiau buvo pasikalbėta su JT Europinės būstinės Ženevoje generaliniu direktorium Vladimir Petrovski, buvusio Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministru.

Savo vizitą Jungtinėse Tautose prezidentas Brazauskas užbaigė, pietaudamas su JT Generaliniu sekretorium Boutros Boutros Ghali ir trumpais susitikimais su tą dieną buvusiais Srinam, Tadžikistan, Moroko ir Peru valstybių vadovais.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Taverna, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvi niai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WINC-FM 90.5, Worcester, MA. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI I VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINŲ.

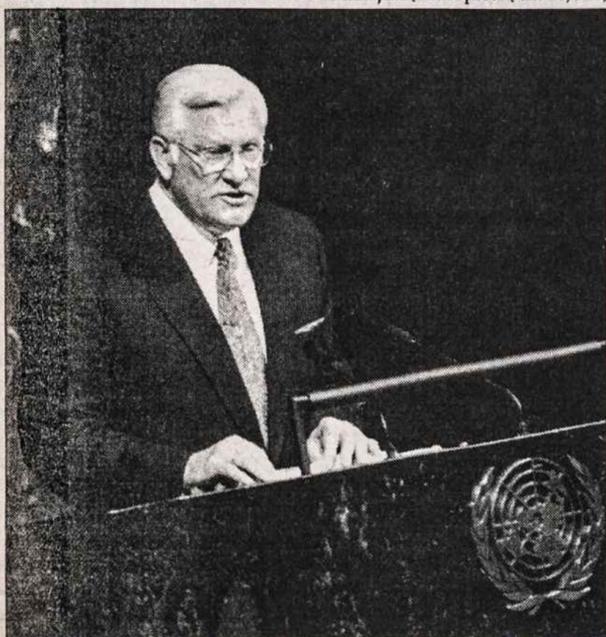
Asolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 ; 326-3150
- TAI MŪSU VIENINTĖLE VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALE -

†
KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
 - LAIVAI (CRUISES)
 - TRAUKINIAI (AMTRAK)
 - AUTOBUSAI
 - NUOMOJAMOS MAŠINOS
 - VIEŠBUČIAI
 - IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS Į LIETUVĄ**
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas sako kalbą Generalinei Asamblėjai 1994 m. rugsėjo 30 d. UN Photo

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —**Išsaugoti gyvybę**

Esame mirštanti tauta. Lietuvoje daugiau žmonių miršta negu gimsta. Demografinė padėtis katastrofiška. Vidutiniškai kiekvienoje šeimoje reikia 2.1 vaiko, kad tauta išliktų. Esame žudanti tauta. Žudome savo ateitį, save, nes kūdikiai miršta negimę. Neįturiu mes iš tikro norime?

Šie metai pasauliui buvo ypatingi - tarptautiniai šeimos metai. Nors jie dar nesibaigė, tačiau problemos, keltos per visą laiką, nedings su šių metų užsibaigimu. Klausimai apie gyvybės išsaugojimą, teisę į gyvenimą, atėjus naujesiems metams, negali pranykti, nes jie per daug aštrūs, kad būtų išspręsti greitai ir vienareikšmiai.

Rugsėjo 23, 24 ir 25 d. Kaune, Vytauto Didžiojo universitete vyko tarptautinis kongresas "Meilė. Šeima. Gyvybė". Šį renginį, skirtą tarptautiniams šeimos metams, surengė "Caritas" federacijos Šeimos tarnyba ir Kauno šeimos centras, talkinami organizacijos "Human life International" Europos skyrius ir Pasaulinės gydytojų federacijos "Už žmogaus gyvę" Lietuvos skyrius. Vien iš Lietuvos kongrese dalyvavo apie pusšimto šimto įvairių sričių specialistų, iš jų - 65 gydytojai. Šiame kongrese buvo akcentuotas krikščioniškas požiūris į meilę, santuoką ir negimusios gyvybės išsaugojimą.

Kongreso dalyviai pasitvėrė sveikinimo ir padėkos telegramą Popiežiui Jonui Pauliui II. Priimta kreipimėsi į Lietuvos visuomenę, Seimą, Vyriausybę, Bažnyčios vyresnybę raginama labiau rūpintis šeimų ir gyvybės išsaugojimu.

1993-aisiais Lietuvoje buvo užregistruota 47,300 gimdymų ir 43,000 abortų. Vadinas, Lietuvoje vos ne kas antra užsimezusi gyvybė nutraukiama. Įstatymas, leidęs moteriai legaliai nutraukti nėštumą, Lietuvoje buvo priimtas 1955 m. Šiandien nuomonės skiriasi. Pasigirsta vis daugiau balsų, reikalaujančių uždrausti abortus, neleisti žudyti negimusių kūdikių. Oponentai teigia, kad tai nebūtų tinkamas problemos sprendimas.

O kaip kitos šalys elgiasi su savo ateitimi?

1981 - 1983 m. Kinijoje nužudyta beveik milijonas jau gimusių vaikų (dažniausiai mergaičių), įvesta privaloma sterilizacija. Tuo tarpu Jungtinių Tautų populiacijos veiklos fondas 1980 - 1985 metais šiai Kinijos programai skyrė 100 milijonų dolerių. Taigi, tarptautinė visuomenė nusprendė, kurioje šalyje ir kiek vaikų gali gimti. Ir šiuo metu vyksta kai kurių organizacijų, tokių kaip Tarptautinės planuojamos tėvystės federacijos - IPPF kova už tai, kad JAV dotacijos Jungtinių Tautų populiacijos veiklos fondui būtų atnaujintos. Pačiose Jungtinėse Amerikos Valstijose, pavyzdžiui 1991 m. buvo padaryta 129 tūkst. abortų.

Žmogaus teisės. Apie jas dažnai šnekama, nepagalvojus, kad negimęs žmogus taip pat turi teises. Pažvelkite 10 savaičių žmogučio kojėles. Jomis jis niekada nelakstys. Paveikite ir rankutes. Jos niekada neliets motinos veido. Moteris, kuri galėjo būti motina, neatliko savo pareigos. Negimęs žmogus niekada nesiskųs, kad jis neturėjo teisių. Jis nepaduos nieko į teismą, kad šios teisės būtų kažkur surašytos. Jis neturi teisių vien todėl, kad jam nebuvo leista prabilti...

Ruduo, nuostabus metų laikas, kada pažvelgiame į nudirbtus darbus. Šeimos metai lekia pabaigon. Ir šiais metais kažko pasigėsim... Pasigėsim tūkstančių ir milijonų, kuriems ir šiomet neatsirado teisės į gyvenimą...

LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIETYBĖ**Arnoldas Milukas,***Lietuvos Respublikos konsulas New Yorke*

Tikiuosi, kad šis straipsnis bus įdomus ir naudingas visiems

Lietuvos piliečiams, kurie karo audrų nublokšti, okupacijos vengdami ar gyvenimo aplinkybių verčiami atsidūrę užsienyje, o taip pat jų vaikams, kurie gal būt irgi norėtų daugiau sužinoti apie savo teises į Lietuvos Respublikos pilietybę. Kita priežastis, paskatinusi paruošti šį straipsnį, yra trūkumas informacijos apie Lietuvos pilietybės atstatymą tarp Amerikos lietuvių bei netikslus Lietuvos įstatymų, kurie reguliuoja pilietybės klausimus, aiškinimas, kartais pasirodantis spaudoje. Kadangi Amerikos lietuviams, kurie kreipiasi į Generalinį konsulatą tikslu gauti Lietuvos Respublikos pilietybę, paprastai užduoda panašius klausimus apie pilietybę, pasus, teises į pilietybę išsaugojimą, pamėginsiu atsakyti į dažniausiai pasitaikančius klausimus.

Kas yra Lietuvos Respublikos piliečiai:

Pagal Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymą lietuvių kilmės asmenys, prieš 1940 m. birželio 15 d. turėję Lietuvos Respublikos pilietybę (jei visi nurodyti nėra repatrijavę iš Lietuvos) ir nuo 1940 m. birželio 15 d. iki 1990 m. kovo 11 d. pasitraukę arba ištremti iš Lietuvos ir šiuo metu gyvenantys kitose valstybėse, yra Lietuvos Respublikos piliečiai. Jie gali atstatyti Lietuvos Respublikos pilietybę raštu pareiškdami Lietuvos Respublikos

tybę, pagal jų prašymą išduodamas šią teisę patvirtinantis

dokumentas, kuris vadinasi "Teisės į Lietuvos Respublikos pilietybę išsaugojimo pažymėjimas". Šis dokumentas leidžia ji turinčiam asmeniui kartu su šeimos nariais atvykti į Lietuvą be vizų ir gyventi Lietuvoje.

Kaip galima gauti Lietuvos Respublikos pasą:

Pagal dabar galiojančią tvarką, Lietuvos Respublikos piliečio pasai yra išduodami Vidaus reikalų ministerijoje, o sprendimą dėl Lietuvos Respublikos pilietybės atstatymo priima vidaus reikalų ministras. Diplomatinės įstaigos tarnauja tik kaip tarpininkai, jos surenka dokumentus, juos patikrina, jeigu yra reikalas - legalizuoti, ir persiunčia į Vidaus reikalų ministerijos Migracijos departamento pasų skyrių.

Norint gauti Lietuvos Respublikos piliečio pasą, pirmiausia reikia kreiptis į Generalinį konsulatą New Yorke, nurodant savo vardą, pavardę, gimimo metus ir vietą bei tikslų adresą JAV. Generalinio konsulato adresas: Consulate General of Lithuania, 420 Fifth Avenue, 3rd floor, New York, NY 10018, arba telefonais (212) 354 - 7840 ir (212) 354 - 7849 darbo dienomis nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų.

Viešint Lietuvoje, galima kreiptis į Migracijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos pasų skyrių. Jo adresas: Migracijos de-

partamento prie VRM, Pasų skyrius, Saltoniškių 19, 2600 Vilnius.

Kokius dokumentus reikia pateikti, norint gauti Lietuvos Respublikos piliečio pasą:

Visi asmenys, kurie kreipiasi dėl pilietybės atstatymo į Generalinį konsulatą ir praneša savo vardą, pavardę, gimimo metus ir dabartinį adresą Amerikoje, gauna laišką, kuriame nurodomi visi dokumentai, kuriuos reikia pristatyti norint gauti Lietuvos Respublikos piliečio pasą. Tuo pačiu yra pasiunčiamos ir anketos, kurias reikia užpildyti.

Asmuo, norintis gauti Lietuvos Respublikos pasą, paduoda raštišką pareiškimą. Prie pareiškimo pridedami šie dokumentai (arba notariškai patvirtintos jų kopijos):

1. dokumentai, patvirtinantys asmens tapatybę (pasas ar jį atstojantis dokumentas. Amerikos lietuviams gali pateikti JAV piliečio paso pirmo puslapio notariškai patvirtintą kopiją arba nuolatinio gyventojų pažymėjimo notariškai patvirtintą kopiją;

2. dokumentai, patvirtinantys, kad asmuo iki 1940 m. birželio 15 d. turėjo Lietuvos Respublikos pilietybę. Tai gali būti Lietuvos vidaus ar užsienio pasas, išduotas iki 1940 m. birželio 15 d., gimimo ar krikšto liudijimai, taip pat archyvai ar kiti dokumentai, patvirtinantys šį faktą;

3. dokumentai, patvirtinantys giminytės ryšį, jeigu dėl Lietuvos Respublikos pilietybės atstatymo kreipiasi asmuo, kurio tėvai turėjo Lietuvos Respublikos pilietybę iki 1940 m. birželio 15 d. Tai gali būti gimimo liudijimas, kuriame būtų nurodyti tėvų vardai ir pavardės;

4. dokumentai, patvirtinantys pavardės keitimą, jeigu dėl paso išdavimo kreipiasi asmuo, kuris dėl santuokos, natūralizacijos ar kitų priežasčių yra keitęs savo pavardę. Dėl to išteketėjusios moterys, kurios kreipiasi dėl paso išdavimo, turi pateikti santuokos liudijimą;

5. jeigu asmuo, kuris kreipiasi dėl paso išdavimo turi vaikų, jaunesnių kaip 16 metų, reikia pateikti jų gimimo liudijimus;

6. jeigu pateiktuose dokumentuose (gimimo ar krikšto liudijime, pase ir kt.) skiriasi asmens duomenys (pavardė, vardas, gimimo data ar vieta) - reikia pateikti dokumentą, paaiškinantį tuos pakeitimus. Jeigu tokių dokumentų nėra, reikia parašyti raštišką paaiškinimą Vidaus reikalų ministro vardu paaiškinantį kaip atsirado šie skirtumai. Prie visų dokumentų, pateikiamų ne lietuviškai, turi būti vertimas į lietuvių kalbą.

Buvusiose karinio Šiaurės miestelio kareivinėse Vilniuje dabar įsikūrė darbo birža.

Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Lietuvos dienoraštis 1944 - 1994**Alfonsas Nakas**

6

Dar puoliau pas didesnius viršininkus. Didesnius pagal pareigas, bet nesišvaistančius su "Heil Hitler". Mano atžvilgiu, didžiausias buvo Herr Hanke. Apie savaitę neėmė miegas. Į dienoraštį prirašiau naciams puslapius praeiksmu (jeigu jie būtų paskaite, veikiausiai dienas būčiau baigęs kacete!). Tačiau laikas bei sunkus, baisiai nuobodūs darbas, ilgai mano vienietiškas liepsnas užgesino. Vieną pamatysiu tik 1977-ųjų vasarą, kaip amerikonas turistą. Ačiū, Herr Hanke, Heil Hitler!

Daugelis atsimenate lietuvišką piemenėlio dalią prie karių bandos? Amžinybė praeidavo, iki nuo šeštos valandos saulė pasiekdavo zenitą, kita amžinybė, iki ji nusileisdavo. Mano bendrininkams mokytojams, karininkams, policininkams, kad ir mano amžiaus įstaigu poneliams, koku ir aš buvau, dešimt ar arti dešimties valandų "ant štrekės" (ir tą poilsio valandą vidurdienį prie geležinkelio praleisdavom) buvo tokios pat dvi amžinybės kasdien, kaip anų laikų piemenėliams. Dar blogiau: užuot botagu pliauškindamas ar ant kelmo prisidėjęs dainele laiką trumpinęs, čia su kirstuvu tak-tak, tak-tak, tak-tak, saulei danguje visiškai sustojus. Gerai dar, kad Bronius Šiupinys, buvęs kelio meistras Klaipėdos krašte, ir čia lietuvių brigadai vadovavęs, nebuvo koks kirvis, leisdamo pastovėti, anekdotais kiek pasilinksminėti, kai viršininkas vokiečiai nuedavo kitų brigadų tikrinti. Šitai sunkiai dirbo ir keliolika metų už mus, jaunuolius, vyresni vyrai: kpt. Vladas Alžina, Panevėžio notaras Moigis; kitų pavardžių, jei ir liko užrašytos, nebeoriu po dienoraščio labirintus ieškoti.

Su Kaziu Maldėnu stengiamės išsivaduoti iš Šiupinio ir vokiečio kelio meistro Hanke brigados. Rugsėjo 25 nueiname pas stoties viršininką, labai malonų vidutinio amžiaus partietį, kuris, vėliau sužinosiu, partijoj tik iš reikalo. Jį prašome sukabinėtojų arba konduktorių darbo. Pažada ir ištes: priima sukabinėtojus. Pačiu laiku: nuo rugsėjo 25 visoje Vokietijoje įvestas 60 val. savaitinis darbas vagonų sukabinėtojams negalioja. Sukabinėtojai turi būti žvalūs, nepersidirbe, jų darbo trys

pamainos, tad 8 val. kasdien. Pamainų laiką keičiant, susidaro ir daugiau kaip paros tarpai. Gyvenk ir norėk! Nors rizikinga, bet kas jaunam rizika? Dar įdomiau tarp vagonų švaistytis su mėlynu stiklu, iš lėktuvų nematomu, aptemdyta tarnybine lempa. Aš dirbau vienoje pamainoje su ukrainiečiu, OST lopu paženkintu Pačėnka, mano amžiaus, ar kiek jaunesniu. Puikus, greitas vyrukas, geras darbininkas. Ateina mums išskirstyti pažymėtas traukinys. Su mašinistu sutardami, stumdomus vagonus prikabinam prie naujų sąstatu, sujungiam oro stabdžių šliaukais ir kito traukinio laukdami, laiką šiltoji tarnybinė patalpoj leidžiame kaip norime: gali snausti, gali skaityti. Aš iš rankų nepaleisdavau lietuviškai vokiško - vokiškai lietuviško žodyno, kurį šalia Miškinio "Keturių miestų", Brazdžionio "Per pasaulį...", šalia kelių porų kojinių ir kelerių marškinėlių į lagaminėlį buvau įsimejęs. Sukabinėtoju dirbdamas, vokiškų žodžių gal porą ar daugiau tūkstančių išmokau. Laisvalaikiu, barakuose, žodynams nebuvo laiko: kortos, laiškų rašinėjimas, pasivažinėjimai traukiniais po aplinkinius miestelius, ar į Sudetus obuoliuoti, laisvalaikį atimdavo iki paskutinės valandos...

Įdomus sukabinėtojo (Rangierarbeiter'io) darbas gerokai apmašino anksčiau krūtine ir galva gulusią nostalgiją. Grįžo savim pasitikėjimas, noras gyventi, noras sulaukti karo pabaigos, iškelavimo atgalios ir išvaduotą (kieno? Ha!) tėvynę. Iš Mittelwaldės "į pasaulį" išsiuntinėju kelis šimtus laiškų ir tiek pat jų gavau. Su Ramute Mikučionyte tuo atžvilgiu sumušėm visus rekordus, nes beveik nebuvo dienos, išskyrus sekmadienius, kad po vieną ar daugiau laiškų mums neateitų. Bet ir čia skirtumas mano naudai: jos diduma laiškų ėjo tik kariuomenėje esančiam sužadėtinui, o mano korespondencija - su keliomis dešimtimis asmenų.

Pasiūlymą traukinio konduktoriaus darbui buvau gavęs. Prekinį traukinį, kuriuos reikia lydėti po kelis šimtus km šen ir ten, į savo baraką grįžti kas kelinta diena. Gerų žmonių patartas, atsiskaijus. Tai irgi gal buvo išsigelbėjimas iš dar vienos pavojingos situacijos, nes karo gale lėktuvų buvo puolami ne tik miestai, bet ir traukiniai.

Iki užėjo žiemos speigai, jaunimas laisvalaikį klajodavo po gražias miestelio ir stoties apylinkes. Tokie ekskursijose su manimi dalyvau-davo Maldėnas, broliai Bronius ir Vytautas Jančiai, Gražina Lestauskaitė, gimnazistas Stasys Aižinas. Sudetuose, gal už 10 km nuo Mittelwaldės, tuoj už tunelio, buvo miestelis ir geležinkelio stotis Nieder Lipka. Ir ten darbavosi keletas lietuvių, buvo būrelis jaunimo. Atmintini Regina ir Albertas Vengriai, Vladė Išganaitytė. O už 19 km į rytus,

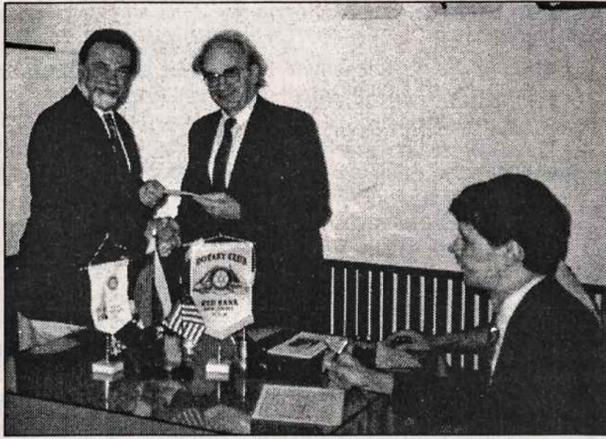
Habelschwerdt'o miestelyje, gyveno mano draugės iš Rokiškio gimnazijos, seserys Sofija ir Jadvyga (ką čia: Zosytė ir Jadzytė!) Jankauskaitės. Kartais vieni kitus, iš rytų ir vakarų, lankydavom.

Nors preferansą lošdavau (ir dažniausia pralošdavau) su daug vyresniais žmonėmis, nedaug vyresniųjų vardų ar pavardžių beatmenu, nes į dienoraštį tik retą įrašydavau. Kaip gyna tebebatu lėta pasakorių apie gyvenimą ir išgyvenimus Klaipėdoje Bronių Šiupinį, aptukusią, nedidukę, labai gražaus balto veido p. Šiupiniene, išlepintą jų vienturtį, gal 10 metų Joną. Tik ką pradėjusį žilti, plikti ir tukti kpt. Vladą Aižiną ir aukštą, laibą, meilių besišypsantį akių jo žmoną, buvusią Panevėžio gražuolę (ji vyrą šaukdavo ne vardu, o Žmogeli, Žmogeli!). Abu Betkauskus (nepamenu jų vardų): jis vidutinio ūgio, ramus, giedras, džentelmenas; ji tamsiaplaukė, liekna, nepaprastai judri; jų dukte Lakštuonė, žemesnių klasių gimnazistė, veidu panaši į motiną, būdu turbūt į tėvą, perdaug rimta savo amžiumi. Notarą Moigį, preferanso ir politinių temų mėgėją, linksmą, putnią, garbinuota galva p. Lestauskienę (vyras, bene majoras, Sibire) ir aukštą blondinę jos dukrą Gražiną, lagery jau vaizdavusią sofistikuoatą panelę, nors tik 16 ar 17 metų. Na ir perdėm laibą, aukštą rūkorę, p. Mikučionienę (vyras, plik. Ltn., Sibire) su dukra Ramune (kitur rašau Romualda), berods abituriente, nesileidžiančia nė į rimtus pokalbius su joku jaunuoliu, visą laisvalaikį aukojančia rašyti laiškų, sužadėtinui paimtam į vokiečių Luftwaffe. Dar atmenu aukštą, pakumpusį p. Railą, bet nebeatmenu kaip atrodė jo žmona.

Kai lapkričio 8 atvyko, pabėgęs iš Liepojos apsupimo, brolis Algirdas, papasakojo apie anksčiau minėto Motiejūno likimą: jis ir dar keturi, kažkur gauta mašina, prisikrovę ginklų, iš Kauno bėgę partizanuoti. Sustabdė vokiečiai palaike banditais ir visus sušaudė. Tai mano nostalgiją prablavė: likęs su Motiejūnu, gal būčiau buvęs toje mašinoje...

Mudviem su Maldėnu laimingai "ranžiruojant", nelabai domėjaisi, ką veikė pusšimtis kitų lietuvių. Tik žinau, kad užėjus žvarbiam, rudeniu, niekas geležinkelio pabėgių keisti ar kelti nebėjo. Visi vyrai kur nors dirbinėjo apie stotį, garvežių depą, dar kur. Vienos moterys buvo įdarbintos lageryo valgykloje bei virtuvėje, kitos valydavo kelevinius vagonus (paliktus kitiems sąstatams I klasės vagonus, kuriais važinėjo aukštieji karininkai, mudu su Pačėnka "apvalydavom" pirmieji, iš peleninių išžvejojami cigarų bei cigarečių nuorūkas...). Tik žinau, kad niekas Mittelwaldėjį iš lietuvių nežuvo, sunkiau nesusižeidė, nesu-

(mukelta į 4 psl.)

Iš k.: - inž. Liūtas Jurskis įteikia amerikiečių dovaną Kauno Rotary klubo pirmininkui Stanislovui Masiokui; sėdi Arvydas Lukoševičius.

DOVANA KAUNO ROTARY KLUBUI

Š. m. rugpjūčio mėnesio pradžioje inž. Liūtas Jurskis buvo išvykęs į Lietuvą dalyvauti savo tėvelio Alfonso Jurskio 100-tojo gimtadienio paminėjime ir šeimos sąsąskrydyje. Būdamas Lietuvoje, lankėsi Kauno Rotary klube. Dvidešimt metų su viršum dalyvavęs Amerikos rotaristų veikloje, L. Jurskis daug talkino įteisinant atkurto Kauno klubo istorinį tęstinumą. Jo iniciatyva, Red Bank, NJ, Rotary klubas, prie kurio jis priklauso, nutarė trejus metus laikyti Kauno klubą seseriniu ir visokeriopa jį remti, kol pilnai atsistos ant tvirtų pamatų.

Kauno rotaristų susirinkime L. Jurskis padarė pranešimą apie šios pasaulinės profesionalų organizacijos veiklos tikslus bei išpareigojimus. Ta proga įteikė Red Bank klubo atsistatę \$800 dovaną ir linkėjo ją išleisti visuomeninės gerovės bei šalpos reikalams. Jis papasakojo kaip rotaristai Amerikoje praveda rinkliavas, loterijas ir gautas pajamas skiria plačiai labdarai.

Dienraštis "Vakarinis Kaunas" pakvietė L. Jurskį pasidalinti savo išpatyrimais ir patyrimais apsilankiusiųjų tėvynėje. Pasikalbėjimas buvo išspausdintas rugpjūčio 6 - 8 d. laidoje.

"- Atvykęs į Lietuvą, jūs visada apsisistojate Kaune. Kas jus riša su šiuo miestu?"

- Kaune aš gimiau, čia pradėjau lankyti mokyklą, turėjau daug gerų draugų, pažįstamų. Beje, pradinėje mokykloje mano klasės draugu buvo Algirdas Šocikas, vėliau tapęs

buvau jaunas, netinginiavau ir studijas baigiau magistro laipsniu. Kodėl lietuviai prisimušė gyvenime? Todėl, kad dirbo sąžiningai, gerai, turėjo galvą ant pečių. Po karo daugelis lietuvių apsigyveno Chicagoje, New Yorke, Los Angeles, Philadelphiaje ir čia jie savo santūriai elgesiu, sąžiningu darbu pelnė visuotinę pagarbą. Jei pasisakydavai esąs lietuvis, darbdavys neabejojo, jog esi geras darbininkas. Lietuvio vardas buvo pakankamai svari rekomendacija, priimančiam darbą.

Deja, dabar jau taip nėra. Pavyzdžiui, anksčiau Chicagoje, kur yra didžiausia mūsų tautiečių kolonija, niekas negirdėjo, kad į kalėjimą būtų patupdytas lietuvis. Dabar ten jų sėdi apie aštuoniasdešimt. Visi jie - atvykę iš Lietuvos jau po to, kai buvo atgauta nepriklausomybė. Apie lietuvačius, išpajiniojusius į neleistiną prekybą ginklais, neseniai rašė visa Amerikos spauda. Kai man dabar kolegos amerikiečiai sako: "Štai, ką daro lietuviai!", aš jiems atsakau taip: "Tai - sovietikai, tik jie lietuviškai kalba".

- Jūsų vizitinėje kortelėje įrašyta, kad vadovaujate savo privačiai projektavimo firmai. Kuo ji užsiima, ar daug žmonių ten dirba?

- Per visą savo profesinį gyvenimą aš dirbau tik trijose firmose: korporacijoje, kuri gamina televizijos ir radijo aparatus, Pensylvanijos universitete ir telefonu laboratorijoje. Aš jau užsidirbau pensiją, tačiau ją galėsiu gauti, kai man sukaks 65 metus. Paskutinėje savo darbovietėje pastebėjau, kad vyresnio amžiaus darbuotojai yra stumiami į šoną, kad čia algos pakėlimai nėra tokie greitai, kaip kitur. Tos ir kitos aplinkybės paskatino mane pradėti savo verslą. Beje, aš ir anksčiau padirbėdavau "į šoną" - paruošdavau vieną kitą inžinerinį projektą. Dabar turiu firmą, kuri užsiima šaldymo ir šildymo įrengimų projektavimu. Joje dirba tik trys žmonės, bet daugiau ir nereikia.

- Esate biznio žmogus, todėl įdomu, kaip jūsų akimis atrodo mūsų biznieriški reikalai?

- Aš nesu šios srities ekspertas, tačiau jau kelintą kartą, buvdamas Lietuvoje, pastebiu dar daug sovietinio palikimo. Štai matau prie kavinės ar restorano durų užrašą, kad šios įstaigos nedirba, kitaip tariant, pietauja, nuo 12 iki 14 valandos. Bet juk tuomet pietauja visos įstaigos, gamyklos, daugelis žmonių. Vadinasi, neveikianti kavinė ar valgykla praran-

1994 m. rugpjūčio 6 d., minint A. Jurskio gimimo 100-ą, Akmenytėje, po senuoju ažuolu, prie koplytstulpio Alfonso Jurskiui, stovi jo vaikai iš k.: Juozas, Snieguolė ir Liūtas.

R. Pečiulio nuotrauka

da galimybę turėti daugiau pajamų. Tai man visai nesuprantama.

Tas pat yra parduotuvėse. Pardavėjos tarpusavyje plepa arba stovi nieko neveikdamos, tačiau nesiteikia prieiti prie pirkėjo ir pasiteirauti, ko jis nori. Štai, prieš kelias dienas, važiuodami iš Vilniaus į Kauną, sustojome degalinėje ir brolis nutarė čia nusipirkti kelių žemėlapių. Bet paaiškėjo, kad čia jais neprekiaujama. O kur kitur jais prekiauti, jeigu ne degalinėje prie autostrados, kur per dieną sustoja šimtai automobilių keliaujančių žmonių?

- O kaip jūs vertinate mūsų naujuosius verslininkus, kurių dauguma stengiasi greitai ir daug uždirbti, nesiskaitydami su priemonėmis?

- Gyvenime, turbūt, kiekvienas nori daugiau uždirbti, kad galėtų geriau gyventi. Tačiau, jeigu padaromas nepaprastai didelis pelnas, tai kas nors tame biznyje ne taip. JAV ir kitose Vakarų šalyse pasakiško uždarbio nėra, nebent kazino stambiai išloštum. O šiaip jau verslininkas, gaudamas 15 - 20% pelno, džiaugiasi.

- Kaip iš šono jums atrodo mūsų politinis gyvenimas, kuriame dabar yra nemažai rietenų?

- Reikia pasakyti, kad ir išivijio-

je veikusios įvairios organizacijos ne visada ir visais klausimais sutarė, bet jos turėjo vieną didį tikslą - Lietuvos išvadavimą ir tai jas vienijo. Kol buvo bendras priešas, ir Lietuvoje žmonės buvo daugiau ar mažiau vieningi. Dabar, kai neliko priešas, reikia jį surasti. Gal jau toks mūsų lietuviškas charakteris. Aš manau, kad ir dabar yra vienas priešas - sunki ekonominė Lietuvos padėtis, kurią reikia bendromis jėgomis taisyti.

- Iš mūsų tautiečių, ne savo noru atsidariusių užsienyje, ne kartą teko girdėti nuoskaudą dėl jų Lietuvos pliietybės problemos.

- Ir man tie dalykai nepatinka. Kodėl Latvija ir Estija visiems savo tautiečiams, kurie buvo priversti pasitraukti iš Tėvynės, gražino pliietybę, o mūsų šalies anksstesnioji ir dabartinė valdžios šito nepadarė! Sunku paaiškinti. Aš per visą Lietuvos okupacijos laiką aukojau pinigus ir ką galėjau būsimos nepriklausomos Lietuvos labui. Dabar aš aukuju tik pavieniams asmenims. Juo labiau, kad Seimo daugumą sudaro komunistai. Prezidentas irgi buvęs komunistas. Kyla klausimas - kas bus toliau, jei nenori mūsų pripažinti Lietuvos pliietyčiais?

Kalbėjosi Venantas Butkus.

nio. Į Atlantą beveik valandą vėluoju, bet nesijaudinu, nes lėktuvo į Frankfurtą ten reiktų laukti apie tris valandas, o dabar sutrumpės. Floridą palieku lyjant. Lietus ne vienos dienos, o daugiau kaip trijų mėnesių - lyja nuo ankstyvo pavasario. Su pertraukom, bet beveik kasdien. Tokios lietingos vasaros čia dar neturėjome. Žmonės, iš Sunny Hills Lietuvos nusikridę gegužės vidury, mus čia laiškais ir telefonu aliarmavo: vykdam į Dainų šventę, pasiimkite po du-tris megztinius! Lietuva, girdi, irgi kasdien prausiama ir lietus ten baisiai šaltas. Na, manau, liepos mėnesį dviejų - trijų megztinių gal nereikės. Bet dėl viso pikto vieną įsidėjau.

Atlanto sustintu sūnų Joną. Jis atskrido iš Kalamazoo, MI. Keliausime kartu iki Vilniaus. Tik grįšime skirtingai: jis už dviejų savaitių, aš už keturių. Mūsų lėktuvai iki Frankfurto - "Delta" oro linijos. Planavom skristi "Lufthansa", bet būtų reikėję grįžtant Frankfurte nakvoti.

Kelionė tarp Atlanto ir Frankfurto buvo lengva, tik labai ilga ir labai nuobodė.

Frankfurto aerouoste manėme neturėsią kur laiko dėti: penkios valandos iki Vilniaus lėktuvo! "Delta" pasirūpino, kad nenuobodžiautumėm. Paskelbė: su "Lithuanian Airlines" neturime bagažų perkėlio sutarties; Frankfurte atsiimkite, ir nusivežkite į "Lith. Air" stotį. Bagažus atsime, ant patogaus vokiečių vežimėlio susikrovo, po didžiausią Europos aerouostą važinėjomės kelis kilometrus, stoviniuodami keliose eilėse, klaidingai informuojami. Visgi, susiradom! Pasirodo, bagažų sutartį "Lith. Air." turi su "Lufthansa", tik ne visose jos stotyse (stotimis vadinu GATES) galima palikti. Priima stotys nuo tokio iki tokio numerio. Kai bagažų atsikratėm iki skrydžio nebeliko nei trijų valandų. Grįžtančius Amerikon, "Lith. Air." pradžiugins: bagažus Frankfurte patys pristatys "Delta". Tik paliko mįslė: kodėl "Delta" neturi bagažų sutarties su "Lith. Air.", bet "Lith. Air." turi su "Delta"?

Su sūnum Frankfurte buvom nutūpė prieš 22 metus, kai jis, bakalauro proga keliavo į Lietuvą, o aš į Vakarų Europą. Tuomet abu mėgome vokišką alų ir čia išgėrėme po vieną ar du litrinus bokalus. Už centus mūsų pinigais, nes tuomet ir markėmis alus buvo pigus, o už dolerį duodavo keturias markes. Nebe 1994-siais. Išsikeitėm po 30 dolerių ir gavome po 45 DM su pfenigiais. Gi alaus buteliukas, gal 200 ar 250 gramu, 6.50 DM, taigi maždaug 4.50 dol. Atlantoje už "Heineken" mokėjome mažiau.

Nežinodami, ar "Lith. Air." maitins ("Delta" 2 valandų skrydžiui duoda tik sauja riešutų), užsisakėme pietus. Už kiaulienos kepsnį, su raudonais kopūstais ir pora riekielių duonos sumokėjau 18.50 DM.

Aplink pasaulį

□ Estijos prezidentas Lennart Meri spalio 11 d. paskyrė Estijos Banko prezidentą Siim Kallas naujuoju Estijos premjeru. Kallas, 46 metų, nuo 1991 m. buvo Estijos Banko prezidentu, jis priklauso Tėvynės partijai, t.y. tai pačiai, kuriai priklauso ir atstatydintasis buvęs premjeras. Per 14-a dienų naujasis premjeras turi sudaryti vyriausybę. Karališkosios partijos lyderis Kalle Kuleok išreiškė savo partijos nuomonę dėl naujojo premjero: "Jeigu Mart Laar nėra premjeras, tai mes nenorime ir Siim Kallas kaip premjero. Mes galvojame, kad vyriausybė ir Estijos bankas turi būti atskirti. Jeigu Siim Kallas bus premjeru, tai gali būti daugiau korupcijos". Manoma, kad naujasis premjeras tikrai išlaikys postą iki kitų metų kovo mėnesio, kada turi įvykti nauji rinkimai.

□ Praėjusią savaitę Rusiją sukūrė nacionalinės valiutos - rublio 27.5% kritimas. Žmonės užtvindė parduotuves, pirkdami viską, kas pasitaikydavo po ranka. Pardavėjai negalėjo atsidžiaugti. Pavyzdžiui, vienos didelės parduotuvės tik vienas skyrius per dieną pardavė prekių už 20 milijonų rublių, o sekančią dieną jai dar neįspėjus pardavimai sudarė 17 milijonų rublių. Dauguma parduotuvių laikas nuo laiko buvo uždarytos, kai pardavėjai perkainodavo visą inventorių.

□ Tai iš tikro blogai! Atrodo iš tikro blogai čia dabar" - šaukė "Estonia" keltos komandos narys per radiją, prieš nuskestant visam laivui Baltijos jūroje. Daugiau nei 900 gyvybių nusinešė ši tragedija. Šios nelaimės tyrėjai spalio 13 dieną išplatino šešių minučių radijo įrašą tarp "Estonia" keltos ir laivo "Silja Europa". Pirmasis šaukinyus užfiksuotas rugsėjo 28 d. 1.20 val. nakties: "Mayday, Mayday". "Estonia" keltas užmezgė radijo ryšį su laivu "Silja Europa". Iš "Estonia" keltos pranešta, kad laivas pakrypęs 20 ar 30 laipsnių. Už trijų minučių šauksmas: "Silja Europa, Estonia... Ar jūs vykstate padėti mums?". Tas pats asmuo paskui davė laivo koordinates ir šaukė paskutiniuosius žodžius. "Silja Europa" pranešė, kad pagalba tuoj atvyks.

Lietuvos dienoraštis 1944 - 1994

(atkelta iš 3 psl.)

sirgo, nepersidirbo. Mane daugiausia kankino barako blakės.

Gale 1944-ųjų metų Rytų frontas visur buvo Vokietijos ribose, išskyrus Liepojos prietilį. Lietuvoje aktyviai veikė raudonojo maro bacilos, iššaukusios partizaninį karą, šimtus tūkstančių ramių gyventojų ištrėmusios į šiaurusių Sibiro pakraščių ledynus baisioms kančioms ir mirčiai, o dalį tautos tėvynėje demoralizavusios, nužmoginusios.

Kai jau į vakarus nuo Breslau ėmė dundėti, o naktimis rodytis kraupios pašvaistės, vokiečiai mums, tikrai mums, lietuviams, padarė nuostabią staigmeną: prieš vieną dieną pranešė, 1945 vasario 24, susodinę į keleivinį vagoną (o gal du, nepasizymėjau), mantai davę dar vieną prekinį, išvežė, per Praga, į Erfurtą.

Čia minėti už mane bent dešimtmečių vyresni žmonės beveik visi jau kapuose, išskyrus per 90-metį perkopusį p. Betkauską. Nebėra kai kurių ir mano bendraamžių, net jaunesnių: Alberto ir Reginos Vengrių, Vytauto Jančio, labai giedros, gudrios konduktorės Birutės Korsakaitės, tik trumpam anais metais į Mittelwaldę užklydusio Jono Adomaičio, gal dar vieno kito, kurių vardai ar ir pavardės iš atminties dingo.

Su Erfurtu dienoraštį užverčiu. Gana. Išvis norėjau priminti tik pirmuosius žingsnius Vokietijoje, iš buvusio geležinkelinio taško. Tik iki 1944-ųjų - sukaktuvinių - metų pabaigos. 1945-ųjų vasarį užgriebiau todėl, kad parodyčiau, jog Mittelwaldėje manę sulaukti karo pabaigos ir "laimingo grįžimo į tėvynę" (vaje, vaje!), nuo raudonojo maro turėjome trauktis į Vokietijos gilumą.

Su 1944 metų liepos 19-ta prasidėjo egzilo-emigranto-išeivio gyvenimas. Iš Mittelwaldės į bombarduojamą Erfurtą, į subombarduotus Nürnbergą, Ulmą ir Friedrichshaveną, į švabų ūkį Popis kaime, į Gohren, šalia Kressbranno, į Ravensburgą, Biberachą ir Müncheną, į Detroitą, ir Michiganą Birminghamą, galiausiai į Šiaurinės Floridos Sunny Hills. Vienur praleista tik kelios baisios akimirkos, kitur po kelerius jaunystės metus. Dar kitur - ilgi dešimtmečiai. Metai, suguldyti į dienoraštinius užrašus, kuriuos reikėtų jau deginti, bet rankos dar nekyla laužui...

II Dalis: Lietuva 1994-ųjų vasara Tarp verksmingos Floridos ir saulėto Vilniaus

Iš Panama City, FL, aerouosto pakylu liepos 6-tą, truputį po vidudie-

(Bus daugiau)

Amerikietė, kuri išimylėjo Lietuvą

Jos vardas - Whitney Tibolt, apie 25-erių metų, dabar gyvenanti Cambridge prie Bostono ir baigianti magistro studijas Harvardo universitete. Anksčiau ji studijavo McGill universitete Montrealyje, o kurį laiką - Bostono universitete. Whitney yra ne lietuvių kilmės, anksčiau apie Lietuvą nedaug žinojusi, kaip ir dauguma Amerikos studentų.

Šią merginą į Lietuvą atvedė atsiktinumas. Studijuodama ji buvo pareiškusi norą kurį laiką pabuvoti bet kuriame Rytų Europos krašte. Pradžioje ji negavo jokio pasiūlymo, bet staiga atėjo žinia, kad tuoj pat gali važiuoti į Lietuvą. Ir tas buvo taip netikėtai, kad net negalėjo gerai apgalvoti. Jeigu nori - važiuoji, o jei ne - tai gal kitos galimybės pamatyti Rytų Europą nebus. Tokiu būdu, jai prisiejo greitai pakuotis ir vykti Lietuvon ir ten dėstyti anglų kalbą, ne kokiam dideliame mieste - Vilniuje ar Kaune, o tolimoje provincijoje - Utenoje. Ir ten ji praleidusi vienerius mokslo metus, išimylėjo į Lie-

tuva.

Sutikau šią merginą Bostone esančioje G. Karoso "Lietuviškojo sodyboje", kuomet ji atnešė pasiūstusius siuntinius Utenoje gyvenančiai jos buvusiai mokinei Rūtai. Ji taip pat pasiuntė ir pinigų, nusipirkto knygų anglų kalba apie Lietuvą, o viena iš jų buvo lietuviškų valgių knyga. Sako, kad labai mėgusi bulvių plokštainį (kugelį), balandėlius (cepelinai jai nepatiko).

O kas gi paskatino jauną amerikietę išimylėti į Lietuvą? Klausiu, - Gal kokį gražų vaikiną ten sutikai? Ne! Vaikiną, su kuriuo ji draugaujanti, turi Amerikoje. Tai kas gi daugiau? Ji šiek tiek pagalvojo ir sako: "Tokios gražios gamtos, kaip Lietuvoje nemačiau niekur, na ir tokių puikių žmonių retai kur esama. Užtruko 4 mėnesiai, kol apsi-pratau su vietinėmis sąlygomis, nes maistas, butas ir kiti dalykai žymiai skyrėsi nuo Amerikoje turėtų. Maniusi, kad negalės apsiprasti. Sako, kad net aerouoste niekas jos nepasitikė; turėjo pirmą naktį praleisti viešbutyje Vilniuje, kol pa-

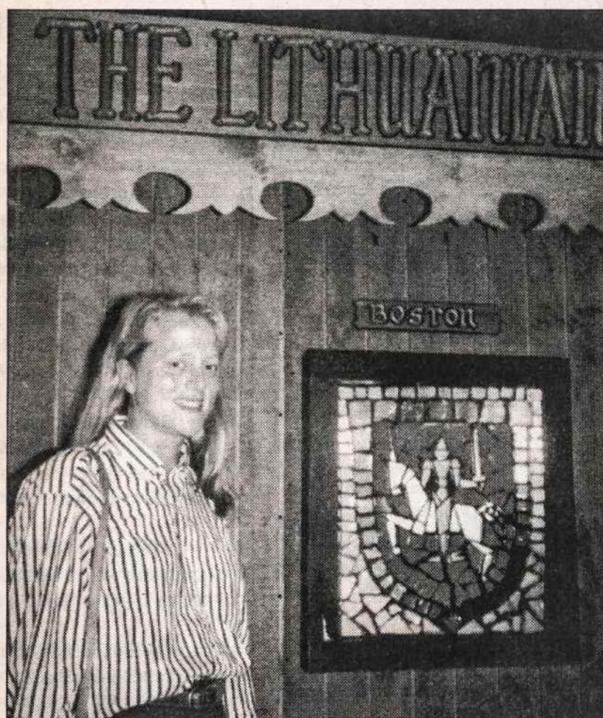
galiau atsirado uteniečiai.

Tačiau Lietuva ją vėliau užkerėjo, net Amerikon nenorėjo grįžti baigti mokslus. Turėjo mama Lietuvon atvažiuoti ir ją išsivežti.

Dabar ji laukianti tos dienos, kada gaus magistro diplomą ir vėl galės važiuoti į Lietuvą. Beje, ne dėl uždarbio, nes ji ten gavusi 180 litų mėnesiui, nors dar jai buvo mokama stipendija iš Soroso Fondo, tai galėjusi neblogai gyventi. Tačiau dabar jai ne pinigai dėmesio centre, o pati Lietuva.

Iš spaudos sužinojusi apie "Lietuvių sodybos" Bostone atidarymą, ji čia atėjo ir apsišverkė. Sakė, kad šis kampelis jai gal atstos Lietuvą, kol ji jį vėl galės pamatyti.

Tai, ištiesu, gera atestacija G. Karoso sukurtai "Lietuviškai sodybai" Bostone. O Lietuva vis tiek turi kažkokią magišką galią, kad ji spėjo sudominti Whitney. Ir ne vien tik ją! O kaip gi su tais mūsų tautiečiais, kurie dar vis neranda tako į Lietuvą? Jiems Whitney istorija yra geriausias pavyzdys ir paskatinimas. **Ed. Šulaitis**

Į Lietuvą išimylėjusi amerikietė Whitney Tibolt, atvykusi į Gintaro Karoso istiegtą "Lietuvišką sodybą" Bostone.

Ed. Šulaičio nuotrauka

-- Pirmoji Atlanto pakraščio lituanistikos švietimo darbo konferencija, organizuojama Bostono lituanistikos mokyklos, įvyks lapkričio 5 - 6 dienomis Putnam, CT, lietuvių seselių sodyboje. Konferencijos programoje įvairios temos, liečiančios mūsų jaunimo mokymą bei lituanistikos problemų nagrinėjimą. Daugiau informaciją gali suteikti Dava de Sa Pereira. Jos telef. 508 998 - 9351 (vakarais).

-- BALFO 50 metų jubiliejinis banketas, kaip jau anksčiau buvo skelbta, įvyks spalio 23 d., šį sekmadienį, Oak Lawn Hilton viešbutyje, Cicero Ave. ir 94th St., Chicagoje.

-- Inž. Julius Jodelė, Hermosa Beach, CA, pavasario semestru išvyksta dėstyti Kauno Technologijos universitete "Kūrybinio konstravimo" kursą. Savo profesinėje veikloje J. Jodelė yra atlikęs daugelį mokslinių sprendimų ypač erdvių tyrinėjimų srityje. Inž. Jodelė yra dirbęs ir vadovavęs moksliniams projektams Hughes Aircraft, Magnavox ir Analog Technology bendrovėse.

-- Solistas Stasys Povilaitis, po pasirodymų Chicago Jaunimo Centre, Washington, Detrote, Bostone ir Hartforde, vėl sugrįžo į Chicago. Šį kartą dainavo "Seklyčioje", Šaulių namuose, "Playhouse" ir Lietuvių centre Lemon-te.

-- Los Angeles, CA, Lietuvių Fronto Bičulių sambūrio naują 1995 m. valdybą sudaro Juozas Pupius (pirm.), Algis Raulinaitis ir Kazys Šakys. Naujoji valdyba jau ruošia poeto Bernardo Bazdžionio literatūros vakarą gruodžio 4 d. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje. 1995 m. sausio 28 - 29 dienomis numatomas politinių studijų savaitgalis tema "Pilnutinės demokratijos keliu į Lietuvą".

-- Vokietijos Lietuvių Bendruomenės darbuotojų suvažiavimas įvyks lapkričio 4 - 6 dienomis Hüttenfelde, Vasario 16-osios gimnazijoje. Suvažiavimo metu planuojama paminėti išėvijios 50 metų sukaktį ir pasvarstyti Bendruomenės ateities uždavinius.

-- Lietuvių Operos, veikiančios Chicagoje, valdybą šiuo metu sudaro: Vytautas Radžius - pirmininkas, Jonė Bobinienė - vicepirmininkė, Algirdas Putrius - išdininkas, Dalia Stankaitienė - sekretorė, Jurgis Vidžiūnas, Vytautas Aukštutolis, Eglė Rūčkštelė - Sundstrom ir Romas Burneikis - vicepirmininkai įvairioms pareigoms. Operos choras jau pradėjo repetuoti G. Bizet "Perlu žvejų" opera.

-- Kęstučio Laskausko rūpesčiu paruošiama greito susižinojimo telefoninė informacija (Hotline), gyvuojanti jau daugiau kaip 10 metų, turi didelį pasiekimą tarp Baltimorės ir Washingtono lietuvių. Paskambinus telefonu 410 247 - 3509, galima lietuviškai ir angliškai išgirsti naujausias žinias iš tų apylinkių lietuvių gyvenimo ir bendrai iš Lietuvos. Laskauskas jau keliasdešimt metų dirbuojasi Baltimorės lietuvių radijo valandėlių programoje, kurią anksčiau vedė kartu su Albertu Juškom, o jam mirus, vadovauja pats vienas. Jo radijo programa girdima sekmadieniais 10:30 - 11 val. lytu 750 AM banga. -- L.A.M.A. (Lietuvių Amerikoje Medikų Asociacija) planuoja suvažiavimą ir slidinėjimo išvyką 1995 m. vasario 3 - 11 dienomis Zermont, Šveicarijoje. Akademine programą tvarko dr. Edis Razma.

Worcester, MA

Iškilmingas sukaktuvių minėjimas

Worcesterio lietuvių Šv. Kazimiero parapija švenčia 100 metų įsteigimo sukaktį, kuri buvo pradėta šių metų pradžioje per Lietuvos ir parapijos globėjo Šv. Kazimiero šventę ir tęsiama vienokio ar kitokio pobūdžio renginiais.

Didysis iškilmingas sukaktuvių minėjimas įvyks lapkričio 20 d., sekmadienį.

10 val. ryto iškilmingos sukaktuvių koncelebracinės mišios. Pagrindinis koncelebrantas bus Worcesterio vyskupijos valdytojas vyskupas Timothy Harrington. Kartu su juo koncelebruos išėvijios lietuvių vyskupas Paulius Baltakis OFM,

ir eilė kunigų. Vyskupas Paulius Baltakis, OFM, sakys ir pamokslą. Per mišias giedos parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės Onos Valinskienės.

1:30 val. popiet Maironio Parko puošnioje salėje vyks sukaktuvių pokylis, kurio pirmininkas Petras Molis. Pokylio programos vedėjas, sukaktuvių rengimo komiteto pirmininkas Antanas Minikauskas - Miner. Apie Šv. Kazimiero parapiją lietuvių kalba žodį tars Petras Molis, anglų kalba - parapijos tarybos pirmininkas Stephen Walinsky Jr. Į minėjimą pakviesta daug kunigų, miesto valdžios pareigūnų

ir kitų.

Meninę programos dalį atliks vyrų grupė iš Bostono. Ją sudaro: tenorai Helmutas Lingertaitis, Norbertas Lingertaitis; baritonai: Bronius Banaitis, Ričardas Lizdenis; bosas: Gintas Simonaitis. Vadovė - muz. Daiva Matulionytė. Dainuos ir Šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės Onos Valinskienės.

Sukaktuvių rengimo komitetas kviečia į sukaktuves ne tik parapičius, bet ir visus nuo jos atsiškyrusius, ypač jaunas šeimas, nes šie metai paskirti šeimų metais, tad grįžkite į tą gražią šeimą - Šv. Kazimiero parapiją, iš kurios daugelis išėjote į gyvenimą. Parapijamūsų antrieji namai. Branginkime ją išėjusią 100 metų gyvavimo kelią, didžiukimės ir junkimės į didesnį skaičių, o tada būsime pajėgesni ją ilgiau išlaikyti. **J. M.**

Renginys vienuolijos veiklai paremti

Nekalto Prasišėjimo Marijos vienuolijos rėmėjai kartu su seselėmis jų darbams paremti spalio 2 d., Maironio Parko didžiojoje salėje suruošė koncertą ir pietus.

Svečius pasveikino rėmėjų skyniaus pirm. Teresė Adomavičienė. Programai vadovavo Bernadeta Miliauskaitė-Harris. Maldą prieš pietus sukalbėjo Šv. Kazimiero parapijos vikaras kun. Antanas Nocūnas, MIC.

Visiems pasistiprinus rėmėjų paruoštais pietumis, programos vedėja supažindino publiką su soliste Angele Kiaušaitė. Solistė padainavo: "Plaukia sau laivelis" - S. Šimkaus, "Žiburėlis" - Juozo Stankūno, "Močiute širdelė" - Juozo Žilevičiaus, "Kada girdžiu aš dainą" - Salomėjos Čerienės, "Motinos valsas" - M. Vaitkevičiaus.

Antroje dalyje solistė dainavo

operu, operečių arijas ir keleta dainų anglų kalba. Solistei akompanavo muz. Olga Keršytė. Teresė Miliauskaitė jas apdovanojo rožėmis.

Lietuvių Labdaros draugijos pirmininkas Kazys Adomavičius labai įvertino seselių atliekamus darbus, kuriuos Maironio Parko vadovybė visuomet remia. Savo ir žmonos Teresės vardu įteikė pinigine dovaną.

Atvyko ir keletas seselių. Vienuolijos vardu žodį tarė seselė Oliveta, giliai įvertindama rėmėjų atliekamus darbus ištiesus metus. Dėkojo visiems, ypač Maironio Parko pirm. Kaziumi Adomavičiui ir visai vadovybei. Supažindino su šiuo laiku iš Lietuvos atvykusiomis ir jų vienuolijoje besidarbuojančiomis seselėmis Ramute ir Ele-

nute. Trečioji iš jų (Pranutė) dirba su sesele Margarita Lemonte.

Renginyje dalyvavo ne vien seselių darbų rėmėjai iš mūsų telkinio. Buvo atvykusių ir iš Putnamo, Bostono, Providence - tai nepa-vargstantieji, kurie per daugelį metų atvyksta į seselių renginius.

Atvyko prel. V. Balčiūnas, prof. Č.Masaitis ir kiti iš Putnamo. Lietuvių parapijų Worcesterio klebonai kun. V. Parulis, MIC, kun. A. Volungis ir kun. a. Yankauskas. Buvo malonu svečių tarpe turėti Maironio Parko pirmininko Kazio Adomavičiaus sesutę ir jos vyrą, atvykusius iš Lietuvos.

Padėką reiškiam moterims, ruošioms pietus, dirbusioms virtuvėje, patarnavusioms prie stalų ir kitus darbus atlikusioms.

Padėka abiejų lietuvių parapijų klebonams: kun. V. Paruliui, MIC, ir kun. A. Volungiiui, renginį garsinusiems parapijų biuleteniuose.

Gerimės ir didžiujoms, kad Naujojoje Anglijoje turime šikūrus Nekalto Prasišėjimo Marijos vienuolijos seses. Su dideliu pasiaukojimu ir meile bei kantrybe jos įsteigė lietuvių ir katalikybės tvirtovę, kurioje įvairiomis šventėmis, ar kitomis progomis dažnai lankomės. Prisiminti verta ir jaunimo auklėjimą vasaros stovykloje "Neringa", kuri šiais metais šventė 25 metų įsteigimo sukaktį. Negalima pamiršti gyvenimo saulėlydžio sulaukusių žmonių, kurie seselių globojami arkiv. J. Matulaičio vardo namuose. **J.M.**

-- Molėtų rajone, Giedraičiuose nuo lapkričio 3 d. Seimo narys Kazimieras Uoka numato pradėti neterminuotą bado akciją prieš Vilniaus biurokratų vykdomą Lietuvos pramonės ir ūkio griovimo politiką, prieš Seimo ir Vyriausybės daromas nepagrįstas ir nacionalinį orumą įžeidžiančias nuolaidas Lietuvos neindragams.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Garbės teismo pranešimas

Su apgailėstaviu pranešame, kad dr. Adolfas Damušis sveikatos sumetimais iš PLB Garbės teismo pasitraukia. Vieton jo, Garbės teismo nariu tampa dr. Petras Lukoševičius, iš Toronto, Ont., Kanados.

Pranešame taip pat, kad Garbės teismas renkasi spalio mėn. 22 d. aptarti skundą, gautą dėl "Lietuvos kovų ir kančių istorijos". Ryšium su šiuo reikalu yra gauta nemaža laiškų, ir į juos nebus atskirai atsakoma. Jeigu būtų kokių klausimų, prašau kreiptis į mane darbo valandomis šiuo telefonu: 708 605 - 6030.

Daina Kojelytė, sekretorė

Daytona Beach, FL

Baigiantis vasarai vėl sukruoto šis Floridos Atlanto pajūrio lietuvių telkinys. Rugsėjo 11 d. Amerikos Lietuvių Tautininkų sąjungos skynius suruošė tradicinį Tautos šventės minėjimą. Jis buvo pradėtas mišiomis Ormond Beach parapijos Abraitis. Jis pasakojo apie Lietuvos ir rinkinių klausytojų tarpe.

"Kanklių" ansambliui vadovavo muzikos prof. Lina Naikeliene, grojo ir dainavo Virginija Alenskienė, Aušrelė Juškevičienė, Kastytis Mikiška ir Eugenijus Čiplys. Solo dainas pasigerėtinai atliko Regina Šilinskaitė. LB Daytona apylinkės valdybos pirmininkė dr. Birutė Preikštienė padėkos žodyje džiaugėsi tokiu gražiu koncertu ir svečiams palinkėjo sėkmės jų tolimesnėje viešnagėje lietuvių telkiniuose. Tolimesniam Daytona Beach akirtyje numatoma dalyvauti vietinės parapijos "Oktoberfest" šventėje. Dainos grupė "Sietynas" mokosi muz. Antano Skridulio iš Lietuvos atvežtų naujų dainų. Lietuvių Klubas ruošiasi savo mėnesiniams pabendravimams bei ateinančių metų veiklai. "Saulutės" rėmėjų grupė ieško pagalbos labdarai. Bendruomenės apylinkės valdyba jau planuoja Floridos apygardos suvažiavimą, kuris įvyks kitų metų vasario 24 - 25 dienomis. **Alg. Š.**

Lawrence, MA

Lietuvių šimtmečio minėjimas

Lawrence, MA, veikia "Immigrant City Archives" istaiga, kuri domisi savo miesto ir apylinkių gyventojais, atvykusiais iš įvairių kraštų. Netolimoje praityje buvo suorganizuotos aštuonių tautybių jubiliejinės iškilmės su įvairiais renginiais ir parodomis.

Artėjant 100 metų sukakčiai kaip lietuviai įsikūrė Lawrence, MA, ir aplinkiniuose miestuose, "Immigrant City Archives" istaiga spalio mėnesį paskyrė lietuviams. Sudarytas ir "Lithuanian Heritage Celebration" komitetas: pirm. Jonas Stundza, Amelia Stundza, Marion Hobitz, Joan Lisauskas, Olga Veckys.

Per 5 šeštadienius (visada 2 val. popiet) numatomi įvairūs renginiai: Spalio 15 d. - Immigrant City Archives - lietuviškų kolekcijų apžiūrėjimas.

Spalio 22 d. - Lawrence Public Library - pianisto Vyto J. Bakšio koncertas. Programoje Gaidelio, Gudauskienės, Alkan ir kitų kompozitorių kūriniai.

Spalio 29 d. - Lawrence Heritage State Park patalpose lietuviškos virtuvės patiekalų demonstravimas.

Lapkričio 5 d. - Lawrence Heritage State Park patalpose - lietuviškų Kalėdų demonstravimas.

Lapkričio 6 d., sekmadienį - Festivalio uždarymas su vaišėmis kvies-tiniams svečiams. **A.D.**

"Tėviškės" kvartetas iš Vilniaus koncertavo Clevelande.

V. Bacevičiaus nuotrauka

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai atsiuntę metinę prenumeratą, prisidėję aukomis laikraščiu stiprinti ir atsiųgę už įvairius patarnavimus ar metinį kalendorių:

Po 40 dol.: Jurgis Oniūnas, London, England.

Po 28 dol.: Birutė Podleckis, Linden, NJ.

Po 25 dol.: Bronė Sirvinskis, North Hollywood, CA;

Po 20 dol.: Angelė Jonynas, Meriden, CT; Stasė Kavaliūnas, New Smyrna Beach, FL; V. Biknevičius, Seminole, FL; B. Andrasianas, Orland Park, IL; V. Grybauskas, Brockton, MA; Antonia M. Wackell, Worcester, MA; Rev. V. Kriščiunevičius, Southfield, MA; Anelė Pietaris, Clark, NJ; Danutė Bobelis, Massapequa, NY; A. Kantakevičius, Richmond Hill, NY; Dr. J. A. Gyls, Toledo, OH.

Po 15 dol.: D. M. Snarskis, Thompson, CT; A. Melaika, Athol, MA; Mrs. M. J. Liauba, Cincinnati, OH.

Po 10 dol.: A. Starolis, Bethany, CT; Vcl. Kronkaitis, New Ha-

ven, CT; Maria Klemas, S. Pasadena, FL; S. Strasevičius, Chicago, IL; P. Plestys, Chicago, IL; Ed. Sakalauskas, Ellicott City, MD; R. Penikas, East Norwich, NY; Konstancija Krivickienė, Richmond Hill, NY; Zinaida Vishnevsky, Malvern, OH; J. Kronkaitis, Annandale, VA.

Po 5 dol.: Zofija Rukstele, Sun City, AZ; B. Prasauskas, Lomita, CA; J. Seidys, Montreal, Canada; Th. Jennings, Berlin, CT; Aleksandra Pakalka, Putnam, CT; V. Brazenas, Bonita Springs, FL; Margaret Vildzius, Bethesda, MD; Juozė Lapsys, Dedham, MA; D. de Sa Pereira, New Bedford, MA; A. Paliulis, Saugus, MA; V. Abramavicius, Worcester, MA; A. Pragulba, Highland Park, MI; Vida Glaser, Woodcliff Lake, NJ; L. Žitkevičius, Brooklyn, NY; Alf. Mažeika, Jamaica, NY; Anna Linkonis, Middle Village, NY.

Už kiekvieną auką
nuoširdžiai dėkojame.
Darbininko Administracija

mintu paišeliu. Dėvi Ispanijoje padarytus batus. Marškiniai pasiūti Formozoj, Piet. Korėjoj ar Hong-Konge.

Dejuoja, kad nėra darbo ir pinigų, nes esą jie užsieniuose.

Laimėjo karą

Vienas vokietis atsisakė savo pilietybės ir tapo britų piliečiu.

- Ką gi čia laimėjai? - primygtinai paklausė kitas tautietis.

- Na, tikras dalykas, - atsakė buvęs vokietis, - aš dabar laimėjau antrąjį pasaulinį karą.

Geras kaimynas

- Jūsų šuo surijo mano viščiuką!
- Ačiū, kad perspėjote. Šiandien vakare neuduosi jam esti.

Šventojų žemėj

Škotas nuvyko į šventąją žemę ir vaikšto Galilėjos ežero pakrantėse.

Prie jo priešo luoto savininkas ir pasiūlė perkelti jį į kitą ežero pusę.

- Kiek kaštuos? - paklausė škotas.

- Pusę kronos, - atsakė valtininkas.

- Pusę kronos?! - sušuko pasipiktinęs škotas. Už perkėlimą per tokį mažą ežerėlį.

- O, taip, juk tai yra ežeras, per kurį ejo jūsų Išganytojas Jėzus Kristus.

- Žinoma, - atsakė škotas, - kai šitokios kainos, ką Jis kita turėjo daryti.

Įtarimui išvengti

Jauna pora keliauja į povestuvinę kelionę, ir jaunoji žmona aerodrome sako:

- Žinai, Pauliau, nenoriu, kad žmonės suprastų, jog mes jaunavedžiai.

- Gerai, atsako Paulius - tada paaimk nešti didįjį lagaminą.

Sunkus pasirinkimas

- Nežinau ką daryti, - sako medicinos studentė savo draugei, - ar studijuoti mediciną ir būti panele daktare, ar baigti suktis prie docento ir būti ponija daktariene.

Sėkminga profesija

Policijos valdininkas klausinėjo banko kasininke, kuri jau trečią kartą prie langelio apiplėšta to paties išbrovėlio, ar ji bus pastebėjusi ką nors ypatinga to plėšiko išvaizdoj.

- Taip viršininke, - aiškino kasininke, - jis kiekvieną kartą atrodė vis geriau apsirengęs.

Prašymo vertė

- Mama, - krykštė jaunoji nuotaka, - Povilas tiesiog nuostabus! Jis man duoda viską, ko tik prašau.

- Tatai tik rodo, dukrele, jog tu dar pakankamai neprašei, - pastebėjo motina.

Lažybos

- Buvau susiderėjęs su žmona iš 5 dolerių, kad per savaitę numesiu 5 svarus. Bet po savaitės numėčiau tik 5 dolerius, - guodėsi nutukėlis kaimynui.

Pilotas

Mokytoja liepė vaikam nupiešti paveikslą šv. Rašto teksto iliustracijai. Maža mokinukė sugrįžo su savo nupieštu lėktuvu, kuriame sėdėjo vyras, moteris, kūdikis ir pilotas.

- Kas čia dabar? - klausia mokytoja.

- Tai lėkimas į Egiptą, - ėmė aiškinti mažytė, - Čia Marija, Juozapas, kūdikėlis Jėzus, o čia, va, Ponto pilotas.

NAUJOS KNYGOS

Ką tik išėjo iš spaudos nauja knyga - "Tautos sukilimas 1941", pirmoji dalis "Be šūvio". Autorius Pilypas Narutis, pats organizavęs sukilimą, aprašo savo kartos pastangas aršioje lietuvių tautos kovoje su okupantais atgauti laisvę. Apima laikotarpį nuo 1940 m. iki 1941 m. birželio 23 d. Knyga turi 404 psl. Spalvotas vėšelės A. Sutkuvienės. Gaunama "Darbininko" administracijoje. Kaina 17 dol. Persiuntimas - 1.50 dol.

"Vidurnakčio sargyboje" II. Autorius Vytautas Vaitiekūnas. Išleido I Laisvės Fondas 1994. Tai Vytauto Vaitiekūno raštų antrasis tomas. Redagavo Antanas Sabalis. Suskirstyta į 5 skyrius: Metinės politinės apžvalgos (1974, 1977, 1979, 1981 ir 1982 m.); Krikščioniškoji socialinė etika; Lietuvos praeities vaizdai; Išeivijos rūpesčiai; Netolimoms praeities vaizdai. 374 psl. Kaina 10 dol. Persiuntimas 1.50.

Dėdės Samo žemėje. Pažintis su Amerika (JAV). Autorius Vincas Šalčiūnas. Lietuvoje išleista 336 psl. knyga, yra apie 90 nuotraukų. Įdomios medžiagos bei faktų rinkinys apie JAV istoriją, gamtą, ekonomiką kultūrą ir kt. Knyga skirta Lietuvos žmonėms, bet gali būti naudinga visiems, kurie neturėjo progos Ameriką artimiau pažinti. Kaina 13.50 dol. su persiuntimu.

STATEN ISLAND
tai žalumoje paskendusio sala,
tarp Manhattan, Brooklyn ir New Jersey,
siūlo Jums miesto gėrybes ir užmiesčio aplinką.
Aš padėsiu surasti Jums namą pagal Jūsų skonį ir
Jūsų finansines galimybes.
Kalbu lietuviškai.

Skambinti:
Office (718) 979-3333 - prašyti Liną
Home (718) 987-6407

VITALE SUNSHINE REALTY
1444 Richmond Rd.
Staten Island, NY 10304

IT'S EASY TO BANK BY MAIL.

WE'LL PAY THE POSTAGE BOTH WAYS!

The South Boston Savings Bank's famous postage both ways bank by mail plan is easy, convenient and sensible.

When the bank receives your savings or checking account transaction it's processed and mailed back to you the same day. Thousands of our customers have enjoyed this free service for years.

When you bank by mail, the South Boston Savings Bank is as close as the nearest mail box.

Open an account today by filling out the coupon below or visiting one of our conveniently located offices.

South Boston Savings Bank
ALWAYS THE LEADER

NAME _____
ADDRESS _____
CITY _____ STATE _____ ZIP _____
AMOUNT ENCLOSED \$ _____
SOCIAL SECURITY NO. _____
DATE OF BIRTH _____
SIGNATURE _____

MEMBER FDIC and DIFM ALL DEPOSITS INSURED IN FULL

MAIN OFFICE
450 West Broadway
South Boston
026-2500

WYEMOUTH OFFICE
544 Main St.
337-1050

NEEDHAM OFFICE
355 Chestnut St.
449-0210

QUINCY OFFICE
690 Adams St.
Larkin Square
479-9500

WEST ROXBURY
1833 Centre St.
323-9000

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$550 r.t.
Chicago-Vilnius-Chicago \$550 r.t.

One way to Vilnius \$430
One way to Kaunas \$430

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

DEXTER PARK PHARMACY

Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296-4130

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS

Jūs galite namuose klausytis gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei įsigysite trijų kasečių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol.

(Persiuntimui pridėti 2 dol.)
Dėl užsakymų skambinti.
Darbininko administracijai
9 val. r. - 4 val. p. p.
tel. 718 827-1351
arba rašyti:
Darbininkas (administr.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

MES SIŪLOME
PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ
IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS
AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center
135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432 (201) 592-8780

š y p s n i a i

Tikras amerikietis Brazilijos kavą. Bute Danijos baldai. Itališkas kostiumas. Rašo ant kurį pila arabišką benzina. Geria airiško popieriaus su Japonijoje ga-

PAPIGINTOS KAINOS Į VILNIŲ ŠĮ RUDENĮ ir ŽIEMĄ

	Spalio mėn.	Lapkričio - kovo mėn.
Iš New York, Boston nuo	\$725.00	\$580.00
Philadelphia, Washington	\$760.00	\$660.00
Cleveland, Chicago, Florida	\$800.00	\$700.00
Los Angeles, San Francisco, Seattle	\$900.00	\$800.00

Kainos truputį brangesnės Kalėdų laikotarpyje.
- Mes siūlome keliones laivu ir skrydžius į Karibų salas -

AIREX TRAVEL AGENCY
382 Broad Ave
Leonina, NJ 07605

(201) 944-1273 (800) 955-7370 (201) 947-2189

VILTIS (HOPE) LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

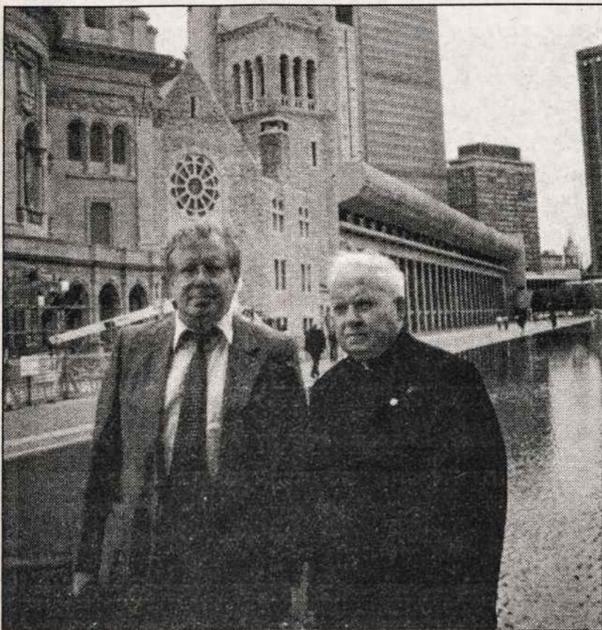
TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į VILNIŲ

☐ Siuntinių Agentūra VILTIS pristato siuntinius žmonėms asmeniškai į namus per vieną mėnesį.
☐ Minimalus mokestis už persiuntimą yra \$25.
☐ Rudens sezono persiuntimui taikoma nuolaida - 1 svaro kaina nuo 69 centų.
☐ Visi siuntiniai apdraudžiami. Muitų nėra.
☐ VILTIS ir toliau tešia pagalbos siuntinių organizavimo programą - VILTIES DOVANA. Aukotojas gali asmeniškai paremti vargstančią Lietuvos šeimą, Sibiro tremtinį, vienišą žmogų.

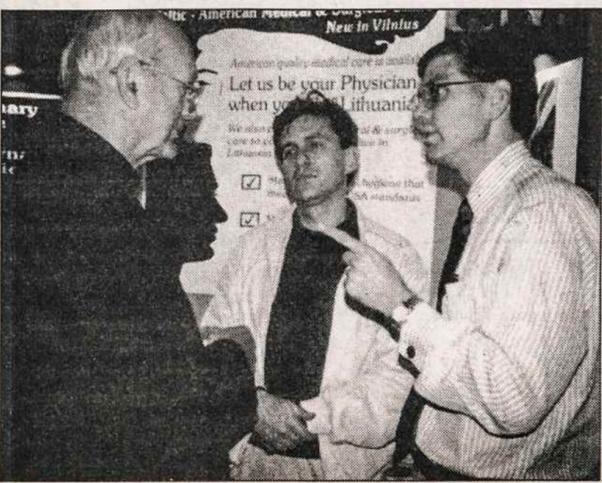
Siuntinius lapkričio mėnesį priimsime šiuose miestuose:

BRIDGEPORT, CT	lapkričio 4 d.	7 - 8 val. p.p.
ATHOL-GARDNER, MA	lapkričio 5 d.	9 - 10 val. ryto
Gardner Lithuanian Outing Assoc., 13 Airport Rd., Gardner, MA (508) 632-5507		
WORCESTER, MA	lapkričio 5 d.	11 - 3 val. p.p.
Malronis park (508) 753-7232		
BROOKLYN, NY	lapkričio 5 d.	12 - 4 val. p.p.
Darbininkas - Franciscan Fathers, 341 Highland Blvd, Brooklyn, NY		
ANTRACITE REGION, PA	lapkričio 6 ir 7 d.	
CAPE COD, MA	lapkričio 9 d.	3 - 5 val. p.p.
Our Lady of Victory Parish, 230 S. Main St., Centerville, MA (508) 775-5744		
PROVIDENCE, RI	lapkričio 9 d.	6.30 - 8 val. p.p.
Lithuanian Club, 475 Smith St., Providence, RI (401) 621-1132		
BROCKTON, MA	lapkričio 10 d.	3.30 - 6 val. p.p.
St. Casimirs Lith. Church Hall (508) 586-2226		
LOWELL, MA	lapkričio 11 d.	11 - 1 val. p.p.
DLKV Lithuanian Club, 447 Central St., Lowell, MA (508) 459-7381		
LAWRENCE, MA	lapkričio 11 d.	2 - 4 val. p.p.
St. Francis Lithuanian Church Hall, 94 Bradford St., Lawrence, MA (508) 687-7356		
NASHUA, NH	lapkričio 11 d.	5 - 6 val. p.p.
St. Casimirs Lithuanian Church Hall, 119 Temple St., Nashua, NH (603) 882-1317		
WATERBURY, CT	lapkričio 12 d.	9 - 11 val. ryto
St. Joseph's Church Hall, 29 John St., Waterbury, CT (203) 754-1557		
HARTFORD, CT	lapkričio 12 d.	1 - 3 val. p.p.
Holy Trinity Lithuanian Church Hall, 53 Capital Ave., Hartford, CT (203) 246-4162		
PUTNAM, CT	lapkričio 12 d.	4.30 - 6.30 val. p.p.
Sisters of Immaculate Conception, 600 Liberty Ave., Putnam, Ct (203) 928-7955		

☎ Smulkesnės informacijos prašome teirautis telefonu:
(617) 269 - 4455
Gintaras Karosas, Vytautas Bazikas, Marius Vilkas ir VILTIES ŠTABAS

Bostonietis Gintaras Karosas ir prel. K. Vasiliauskas iš Vilniaus apžiūri Bostono miestą. Bostone rugsėjo 25 d. įvyko prel. K. Vasiliausko pagerbimas. Ed. Šulaičio nuotrauka

Dr. Kenneth Leavit iš Wilmington, MA, ir dr. S. Špokevičius iš Vilniaus, kurie Vilniuje įsteigė didelę kliniką, per "Lietuviškos sodybos" Bostone atidarymą kalbasi su šv. Petro parapijos klebonu kun. A. Kontautu. Ed. Šulaičio nuotrauka

Bostone buvo didelė šventė

Tokio renginio Bostone jau seniai nebuvo, - kalbėjo bostoniečiai po dvi dienas (rugsėjo 24 - 25) įvykusios šventės. Tai, iš tiesų, nebuvo eilinis įvykis, ypatingai žinant, kad lietuvių skaičius Bostone, panašiai kaip ir kitose JAV kolonijose, yra gerokai sumažėjęs, o taip pat ir renginių lankomumas yra gana kuklus.

Kuomet Gintaras Karosas, jaunas ir veiklus Bostone gyvenantis vyras, sugalvojo įgyvendinti savo seną svajonę - "Lietuvišką sodybą", daugelis abejojo jos reikalingumu ir praktiškumu. Tačiau, kaip sugalvojo - taip ir padarė. Ir rugsėjo 24 d. popietėje Bostono lietuvių piliečių klubo didžiulio (4 aukštų) pastato pirmame aukšte atsivėrė neregėti dalykai. Daugelis į atidarymą atėjusių tautiečių kalbėjo, kad panašaus dalyko niekur Amerikoje nėra matę ir tokį projektą dar niekas čia nebuvo iki šiolie realizavęs.

Rugsėjo 24 d. pavakarėje įvyko šios sodybos iškilmingas atidarymas. Į šias iškilmes specialiai iš Lietuvos buvo pakviestas Vilniaus arkikatedros klebonas ir Vilniaus kunigų seminarijos rektorius prel. K. Vasiliauskas, kuris pašventino pačią sodybą, o taip pat tarė gražų sveikinimo žodį. Čia dalyvavo ir vietinės lietuvių šv. Petro parapijos klebonas kun. A. Kontautas (jis yra Amerikos lietuvių kunigų draugijos - "Kunigų vienybės" pirmininkas), kuris irgi nuoširdžiai sveikino šios sodybos sumanytoją bei realizuotoją. Dar kalbėjo Bostono lietuvių piliečių klubo pirm. A. Skabeikis, o taip pat ir kiti svečiai.

Įdomu čia buvo išgirsti pranešimą iš Vilniuje, Antakalnio ligoninės komplekse esančios naujai atidarytos "Baltic-American Medi-

cal & Surgical" klinikos įsteigėjo dr. K. Leavit iš Bostono ir jo talkininko - dr. S. Špokevičiaus iš Vilniaus, dabar besistažuojančio Amerikoje. Dr. K. Leavit, kuris anksčiau Lietuvos nėra matęs, dabar panūdo likusią gyvenimo dalį praleisti Lietuvoje, besidarbuojant Lietuvos gyventojų sveikatingumo stiprinime. Beje, sekančią dieną įvykusiame prel. K. Vasiliausko pagerbime jis pareiškė, jog prel. K. Vasiliauskas bus nemokamai toje klinikoje gydomas. Visai atidarymo programai sumaniai vadovavo Viltė Karosienė, sodybos projekto sumanytoja Gintaro žmona.

Po sodybos pašventinimo ir atidarymo iškilmių publika persikėlė į pastato trečiąjį aukštą, kur buvo pramoginė programa. Čia pasirodė Lietuvos estrados veteranas Stasys Povilaitis, kuris dar tik pirmą kartą dainavo Bostono lietuviams, nežūrint, kad nuo praėjusių metų rudens į JAV atvyksta jau trečią kartą ir spėjo padainuoti daugelio lietuvių kolonijų gyventojams. Stasys Povilaitis čia buvo šiltai bostoniečių sutiktas, o jo dainos palydėtos gausiais plojimais. Be to, čia susirinkusius palinksmo ir neseniai iš Lietuvos atvykęs muzikas Romas Telšinskas.

Antrosios iškilmių dienos programa buvo pradėta mišiomis šv. Petro lietuvių parapijoje (ji šiemet mini savo 90-ą sukaktį), kur svečias iš Lietuvos, prel. K. Vasiliauskas pasakė prasmingą pamokslą. Jis gausiai susirinkusiems tikintiesiems kalbėjo: "Esu laimingas galėdamas dalyvauti jūsų tarpe ir pasveikinti jus už meilę, didelį dėmesį Lietuvai. Jūs guodėte mūsų tėvynę, einančią didelio skausmo keliu", - sakė pamokslininkas, dar pridėdamas, kad anksčiau Lietuva

kentė fizinį genocidą, o dabar dar tebekenčia dvasini.

Sekmadienio popietėje įvyko Sibiro kankinio prel. Vasiliausko pagerbimo iškilmės didžiojoje salėje, kuri sutraukė apie 250 lietuvių ir net kitataučių, kurie spėjo pamėgti Lietuvą ir lietuvius. Čia buvo paberta nemaža žodžių prelačo adresu, buvo sveikintojų ir iš kitų vietovių, net ir Chicago. Dalyvavo 9 lietuvių kunigai iš aplinkinių parapijų. Vėl gražiai kalbėjo pats svečias iš Vilniaus, o jo žodžius į anglų kalbą vertė kun. V. Volkavičius.

Gintaras Karosas yra daug veikęs lietuvių jaunimo tarpe Amerikoje, redagavęs jų leidinį, vadovavęs

kitoms lietuvių bendrovėms. Jo firma gamina lipinukus su intriguojančiais išsireiškimais ir vaizdais, kurie pykindavo komunistinės valdžios žmones Lietuvoje.

Dabar jo istaiga, isikūrusi 386 West Broadway Bostone, yra viena iš pagrindinių vietų Bostone, kur lietuvis ar kitatautis gali gauti informaciją apie Lietuvą, išgity reikiamų lietuviškų dovanų, nusipirkti knygų apie Lietuvą ir kt. Čia kreipiasi žmonės įvairiais reikalais, kartais net sunkiai įtikėtinais. Gintaras Karosas dažnai visiems sugeba padėti. Jo darbų ir užsimojimų nuoširdžia talkininke yra jo žmona - Viltė Vilkaitė.

Edvardas Šulaitis

Kompozitorius Bronius Budriūnas. V. Fledzinsko nuotrauka

Mirė kompozitorius Bronius Budriūnas

Trys broliai Budriūnai, visi muzikai, gimė Biržų apskrityje, Pabiržėje. Motiejus Budriūnas gimė 1898 m. rugsėjo 22 d., o mirė 1969 m. sausio mėn. Memmingene, Vokietijoje.

Antanas Budriūnas gimė 1902 m. rugsėjo 20 d., o mirė 1966 m. spalio 5 d. Vilniuje.

Jauniausias iš jų, bet ilgiausiai gyvenęs, Bronius Budriūnas gimė 1909 m. liepos 29 d., o mirė 1994 spalio 11 d. Los Angeles, CA.

Bronius Budriūnas muzikos studijas pradėjo ir tęsė 1925 - 1938 m. Kauno konservatorijoje ir baigė chorvedybos, kapelmeisterių ir kompozicijos klases. Pasitraukęs iš Lietuvos, studijas dar gilino Regensburge ir Stuttgarte.

Prieš išvykdamas iš Lietuvos buvo Kaišiadorių gimnazijos, Kauno IV gimnazijos mokytojas, Dotnuvos Žemės ūkio akademijos lektorius, 1940 - 1941 m. Vilniaus filharmonijos choro meno vadovas ir dirigentas, 1941 - 1944 m. Vilniaus muzikos mokyklos mokytojas ir tuo pačiu laiku šv. Jono bažnyčios vargonininkas, 1942 - 1944 m. Vilniaus operos vyriausiasis chormeisteris.

Į Amerikos Jungtines Valstijas atvyko 1949 m. ir reikėsi Detroito lietuvių tarpe kaip choro ir Budriūno vardo vyrų kvarteto vadovas. Nuo 1953 m. buvo Los Angeles, CA, šv. Kazimiero lietuvių parapijos vargonininkas, choro vadovas, o taip pat turėjo ir privačią dainavimo ir fortepijono studiją.

1946 m. buvo vyriausiuoju dirigentu Lietuvių Dainos šventėje Würzburg, Vokietijoje. Veikliai reikėsi JAV ir Kanados Lietuvių Dainų šventėse.

Parašė per 40 kūrinių chorui, solo, fortepijonui, styginį kvartetą, simfoninę poemą orkestrui, smuikui - "Rauda". Laimėjo Amerikos Lietuvių Vargonininkų - Muzikų kompozicijų konkurse (1948 m.) antrąją premiją už dainą "O, Nemune". "Laiškų Lietuviams" žurnalo premiją laimėjo jo sukurtos lietuviškos mišios šv. Kazimiero garbei (išleistos 1967 m.).

Savo kūryboje daugiausia pasisekimo susilaukė savo kantatomis. Į tą žanrą buvo pasukęs jau ankstyvesne daina "Mano protėvių žemė" (žodžiai B. Brazdžionio), 1967 m. sukūrė lietuviui mokytojui pagerbti kantatą "Lietuvos šviesos keliu" (žodžiai B. Brazdžionio). Trečioji kantata "Gintaro šalies baladė" (žodžiai E. Tumienės) atlikta Los Angeles, CA, 1968 m.

Raupsuotieji - pagydomi

Jau eilė metų minima pasaulinė raupsuotųjų diena. Sąvoka "raupsuotasis" šnekamojoje kalboje reiškia negados ištikta, iš visuomenės pašalinta žmogus. Tokia termino "raupsuotasis" semantika susiformavo dėl raupsų ligos pasėkmių. Iš Šventojo Rašto žinome apie žydų įstatymą, pagal kurį raupsais sergantis žmonės negalėjo bendrauti su sveikaisiais, o kito žmogaus užkrėtimas raupsų liga buvo laikomas sunkiu nusikaltimu.

Šiandien raupsai yra visiškai pagydomi. Jau senokai buvo išrasti skiepai, kurie apsaugo žmogaus organizmą nuo apsikrėtimo "Mycobacterium leprae" - šios ligos bacila. Tačiau, nepaisant dabartinės medicinos gebėjimo sėkmingai kovoti su raupsais raupsuotųjų pasaulyje šiuo metu yra apie 6 milijonus. Prie šio skaičiaus dar reikia pridėti daugiau negu 4 milijonus pagijusių, tačiau turinčių sunkiai panaikinamas, besergant įvykusias kūno deformacijas.

Pati veiksmingiausia kovos su raupsais priemonė yra apsaugantys skiepijimai. Galima pagyti ir apsikrėtus. Tačiau šiuo atveju ne visuomet galima išvengti pašalinių fizinių traumų, nes raupsų liga progresuodama dažnai nepataisomai deformuoja odą ir kaulus.

Šiais laikais raupsais sergama tik dėl skurdo ir dėl elementariausių sveikatos apsaugos struktūrų bei higienos priemonių stokos. Beveik visi šia liga sergantys žmonės gyvena Indijoje, Bangladeše, Birmoje, Indonezijoje, Brazilijoje, Sudane ir Nigerijoje. Visi be išimties priklauso patiemis skurdžiausiems visuomenės sluoksniams.

Bažnyčios karitatyvinėje misijoje nuo neatmenamų laikų daugiausiai dėmesio skiriama raupsuotiesiems. Apie tai liudija net keliolika šventųjų ir palaimintųjų, kurie į altorių garbę buvo iškelti už tai, kad įėgas ir gyvybę paaukojo slaugydami sergančius raupsais.

VRLS

Netelsybė, kad vysta radastos:
Aš regiu jas valvorykštės raštuos,
Ir kapų tyloj begalinėj,
Ir padanglių mėlyneį.

A.Š. A. ZENONA RAJAUSKAITĖ - ŽITKEVIČIENĖ

mūsų mylima žmona ir motina, į tą nevystančių gėlių pasaulį iškeliavo prieš trejus metus. Spalio 22-ąją, jos iškeliavimo dieną, pranciškonų vienuolyne Brooklyne bus aukojamos mišios už jos vėlę. Prašome prisiminti ją savo maldose.

Vyras Leonardas ir sūnus Eugenijus

A.Š. A. VINCUI BLAŽAIČIUI

staiga mirus, reiškiamo giliausią užuojautą jo žmonai Birutei Blažaičienei ir kitiems artimiesiems.

Daktaras Paulius Švitra
Petras ir Izabelė Švitra

A.Š. A. PRANUI KASPARAIČIUI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo broliams Jonui ir Kazimierui ir kartu liūdime.

Genovaitė Bitėnienė su šeima

PADĖKA A.Š. A. HENRIKAS BITĖNAS

1994 m. rugpjūčio 6 d. iš mūsų tarpo atsiskyrė ir amžinybėn iškeliavo sunkiai ir ilgai sirgęs, mylimas ir brangus vyras ir sūnų tėvas. Tegul gailėstingas Dievas suteikia Jam amžiną ramybę. Jo gyvenimas šioje žemėje buvo apdovanotas meile ir džiaugsmu. Jo meilė Lietuvai niekada neužgeso ir jis mirė žinodamas, kad Lietuva yra laisva.

Mes nuoširdžiai dėkojame giminėms ir draugams, dalyvausiemis šermentyse ir laidotuviuose, išreiškusiems užuojautas, atsiuntusiems gėles, užprašiusiems mišias ir aukojusiems Šarūno Marčiulionio Vaikų Fondui. Dėkojame p. K. Kaspariūnui už taip jautriai pasakytą atsisveikinimo kalbą. Nuoširdžiai dėkojame kun. Petriui Aquino už lietuviškas gedulingas mišias ir už maldas prie kapo. Padėka Aldonai Noackaitei-Pintsch už skaitymus mišių metu. Gili padėka Julijui Vėblaičiui už išsamų velionio asmeninio gyvenimo ir visuomeninės veiklos apibūdinimą spaudoje.

Esame visiems, visiems, iš visos širdies dėkingi ir prašome gerojo Dievo palaimos.

Nuliūdę:

Žmona Genovaitė ir sūnūs: Algimantas, Vytautas, Rimantas ir Arūnas su šeimomis.

atlanta IE, Inc.
800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Skubus ir patikimas siuntinių persiuntimas
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.
Žemos patarnavimų kainos, greitas, paslaugus servisas, garantuotas siuntinių saugumas, labdaros siuntinių persiuntimas.

NAUJOVĖ: CT, NY, NJ valstijose gyvenantiems siūlomas siuntinių paėmimas iš namų!!!

JUMS patogiu laiku, JUMS patogią dieną, į JUMS patogią vietą MŪSŲ atstovas atvyks paimti JŪSŲ siuntinių. 24 valandas per dieną, 7 dienas per savaitę, 365 dienas į metus!

SKAMBINKITE MUMS NEMOKAMU telefonu
1 - 800 - 775 - 7363
arba kreipkitės į MŪSŲ atstovą N.Y. valstijoje tel:
1 - 914 - 258 - 5133

OCTOBER PICK-UP SCHEDULE

10/21 FRID	KEARNY, NJ	11-1 PM
	PATERSON, NJ	2-3 PM
10/25 TUES	PUTNAM, CT	11-12noon
	NEW BRITAIN, CT	2-3 PM
10/27 THURS	NEWARK, NJ	10-11 AM
10/29 SAT	BROOKLYN, NY	12-1 PM

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos valdyba ir New Yorko Lietuvių Katalikų Moterų Kultūros Draugija maloniai kviečia lietuvių organizacijas ir visuomenę drauge paminėti tarptautinius šeimoms spalio 29 d., šeštadienį, 3 v. popiet Kultūros Židinio patalpose. Iškilmingos pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje bus spalio 30 d., sekmadienį 11 val.

Kultūros Židinio kavinė veiks lapkričio 6 d., sekmadienį.

A. a. Vinča Blažaitė pagerbian, Kultūros Židiniui aukojo: \$50 - Kęstutis K. Miklas, \$40 - Vytautas ir Edmundas Vaičiuliai, po \$30 - Vida ir Algis Jankauskai, Malvina ir Jonas Klivečkos, LB Great Necko apylinkė, po \$25 - Ramutė ir Algis Česnavičiai, Adolfas Lingys, po \$20 - Elena ir Juozas Andrušiai, Joseph M. Bernatovich, Sofija ir Kazys Butkai, Tod Cagan, Liuda Kulikauskas. Iš viso - \$330. Kultūros Židinio vadovybė nuoširdžiai dėkoja aukotojams.

Prisiminė a. a. prof. Jokūbą Stuką

Prof. dr. Jokūbas Stukas buvo gimęs 1924 m. spalio 8 d. Newark, NJ. Taigi šiemet jis būtų sulaukęs 70 metų, bet jis, sunkiai sirgęs, mirė š. m. balandžio 29 d.

Jo sukaktuvinį gimtadienį prisiminė brolis muzikas Liudas Stukas, kuris dabar vargonuoja Šv. Judo bažnyčioje Tequesta, FL, Jupiterio ir Juno Beach kaimynystėje. Ten nuvyko Jokūbo našlė Loreta ir spalio 8 d. buvo mišios bažnyčioje, kur vargonuoja velionio brolis Liudas. Į pamaldas susirinko visi apylinkės lietuviai iš Juno Beach, Jupiter ir kitų artimų vietovių. Apie 200 žmonių pripildė visą bažnyčią.

Mišių metu buvo kalbama lietuviškai ir angliškai. Našlė Loreta trumpai lietuviškai papasakojo, kokia proga čia visi susirinko. Angliškai plačiau papasakojo klebonas apie Jokūbo lietuviškus darbus, jo patriotizmą, vadovautas radijo valandėles. Mišių metu Liudo Stuko sukurtus kūrinius giedojo solistė Jameikienė.

Jo pamaldų visi buvo pakviesti į parapijos salę vaišėm. Jų metu našlė Loreta pranešė, kad lapkričio mėnesį mėgins atgaivinti "Lietuvos atsiminimų" radijo valandėlę. Radijo stoties administracija jai tai pažadėjo ir kvietė užėti pokalbiumi.

"VILTIS", Lietuvos pagalbos siuntinių agentūra, atvyksta į New Yorką spalio 22 d., šeštadienį, ir siuntinius priims Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, nuo 12 val. iki 4 val. popiet. Jokių maitų nėra. Paskutinis Kalėdinis siuntinių priėmimas Brooklyne bus lapkričio 5 d., šeštadienį, nuo 12 iki 4 val. popiet Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose. Visi siuntiniai bus pristatyti prieš Kalėdas. (žiūr. "Vilties" skelbimą 6 psl.)

NY Maironio Lituanistinė Mokykla

Šiuos mokslo metus pradeda spalio 22 d. Pamokos vyks nuo 9:30 val. ryto iki 1:00 val. p.p. Kultūros Židinyje.

Kviečiame visus tėvelius atvežti vaikučius. Primename, kad veikia ir priešdarželinė klasė, pradedant nuo keturių metų amžiaus.

Dėl daugiau informacijų galima skambinti:

Jūratei Balsytei - Spencer (212) 362-9261
Audrei Lukoševičiutei (718) 849-6083

Lietuvių Religinės Šalpos metinis suvažiavimas

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos metinis suvažiavimas įvyko šių metų spalio 9 d. Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolyne, Putnam, CT. Suvažiavimas prasidėjo sekmadienio vakare, kurį pravedė Tarybos vicepirmininkas kun. A. Kontautas iš Boston, MA. Po 6-tos valandos vakarienės įvyko ilgo darbo sesija, kurioje vysk. Paulius Baltakis, OFM Religinės Šalpos Tarybos pirmininkas, padarė plačią Religinės Šalpos metinę apžvalgą.

Po to sekė finansų komisijos pirmininko T. Pranciškaus Giedgaudo, OFM pranešimas apie dabartinį finansinį Religinės Šalpos stovį. T. Giedgaudas paminėjo, kad Religinės Šalpos globoje turimi pinigai sudaro devynis atskirus fondus, kur kiekvienas fondas aukotojo yra skiriamas vienam kuriam specialiam tikslui, kaip bažnyčių atstatymui, stipendijom. knygų leidimui ir pan. Religinės Šalpos administracija tu fonduose padėtų pinigų savo sprendimui negali liesti be aukotojo leidimo ar prašymo. Tad Religinės Šalpos veikla gana apribota.

Sekandį dieną po mišių, kurias koncelebravo vysk. Paulius Baltakis, OFM, su vysk. Juozu Preikšu ir eile kunigų, reikalų vedėja Vida Jankauskienė padarė pranešimą apie Šalpos planus. Pagalbos prašymų iš Lietuvos ateina labai daug.

V. Vaitiekūno "Vidurnakčio sargyboje" II-ajam tomui pasirodžius

Vytautas Vaitiekūnas, advokatas, rezistentas, išvalgus žurnalistas, gimęs Lietuvoje 1903 m. ir į Ameriką atvykęs 1949 m., dirbo Lietuvos Laisvės Komitete, sekė okupuotos Lietuvos gyvenimą, buvo "Darbininko", "Draugo", "Tėviškės Žiburių", žurnalų "Aidu", "I Laisvė" nuolatinis bendradarbis. Lietuvos Laisvės Komitete parašė tris toms apžvalgas apie Lietuvą. Jis buvo puikus žurnalistas, sugebėjęs intelektualiai svarstyti klausimus, išryškinti Lietuvos rūpesčius.

V. Vaitiekūnas gimė 1903 m. spalio mėn, o mirė 1984 m. spalio 26 d. Orange, NJ, palikdamas gana daug raštų. "I Laisvė Fondas" ėmėsi iniciatyvos sutvarkyti raštišką palikimą ir išleisti atskirais tomiais. Sunkiausios okupacijos laikais jis kruopščiai kaupė medžiagą, todėl ir jo raštai pavadinti "Vidurnakčio sargyboje".

Pirmas tomas pasirodė 1993 m. Jis turi 371 puslapį, suskirstytas į 4 skyrius: "Lietuva sovietinėje okupacijoje", "Išėjimo veikla Lietuvos laisvės byloje", "Teisė", "Tarptautinė politika". Neseniai pasirodė ir

Pirmoje eilėje iš k.: prel. Pr. Bulovas, naujasis Viešpaties Atsimainymo lietuvių parapijos Maspeth, NY, klebonas kun. James T. Rooney, kun. St. Raila ir kun. J. Pakalniškis su parapijos choro nariais.

Kadangi fonduose esančių pinigų Šalpa liesti negali, tad patenkinti nuolat plaukiančius prašymus galima tik iš laisvai gaunamų aukų, dažniausiai laiškais. Buvo siūlyta būdų, kaip sutelkti daugiau pinigų šalpos reikalams, buvo siūlyta tuo reikalu leisti loteriją. Reikia bandyti pasiekti Amerikos kompanijas, kurios nuolat skiria pinigų įvairiems šalpos reikalams. Reikia informuoti visuomenę, kad Religinė Šalpa nėra vien tik kunigų išlaikoma organizacija, bet ją turi remti visa visuomenė.

Šiame suvažiavime, be pavienių atstovų, dalyvavo ir lietuvių religinių vienetų atstovai: tėvų jezuitų, tėvų marijonų, tėvų pranciškonų, Marijos Nekalto Prasidėjimo sese-

ru, šv. Kazimiero seserų, Nukryžiuotojo Jėzaus seserų atstovės.

Dalyvavo svečiai iš Lietuvos: Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas, Lietuvos Vyskupų Konferencijos vicepirmininkas, prel. Kazimieras Vasiliauskas, Vilniaus kunigų seminarijos rektorius ir kun. Saulius Filipavičius, Troškūnų parapijos klebonas.

Visi trys svečiai tarė po trumpą žodį, pabrėždami Katalikų Religinės Šalpos svarbą Lietuvai ir padėkodami už gautą iš jos paramą. Pirmadienį po pietų baigėsi Religinės Šalpos metinis suvažiavimas, kuriame dalyvavo 24 atstovai.

Suvažiavimo metu buvo išrinkta nauja Taryba, kuri, pasibaigus suvažiavimui, turėjo pirmąjį posėdį.

Antas skyrius skirtas krikščioniškajai socialinei etikai. Čia rašoma apie didžiąją darbo chartą - popiežiaus Leono XIII encikliką "Rerum novarum", popiežiaus Pijaus XI encikliką "Quadragesimo anno".

Trečias skyrius - Lietuvos praeities vaizdai. Čia rašoma apie steigiamojo seimo reikšmę, Krikščionių darbininkų sąjungą, Tautinio liberalizmo srovę Lietuvoje, Lietuvos nepriklausomybę revoliucijos paunksnėje.

Ketvirtas skyrius - Išėjimo rūpesčiai: bendravimas su okupuota Lietuva, Lietuvos suverenumas ir jo vykdymas. Penktas skyrius - netolimos praeities veidai: Juozas Lukša - Dau-

mantas - Skrajūnas, Aleksandras Stulginskis, Pranas Dovydaitis, Mykolas Krupavičius, Juozas Brazaitis. Autorius buvo Brazaičio bendramiškis, to paties krašto ir tos pačios gimnazijos žmogus. Abu jie buvo ir panašūs. Tai didelio darbštumo žmonės, iš savo skirtingų profesijų atėję į žurnalistiką ir joje sumaniai pasireiškę.

Vaitiekūnas gynė krikščionių darbininką, stengėsi spręsti jo problemas. Jam rūpėjo Lietuvos išlaisvinimas, kad būtų sukurta moderni valstybė. Savo įsitikinimus gynė ir dėl to pateko į vokiečių kalėjimą ir ten kentėjo. Pats daug dirbdamas, mėgo dirbančius idealistus, kuriuos ir aprašė savo knygoje, kad jų pavyzdžiu pasektų kiti.

Todėl reikia dėliaugyti, pasitinkant abu tomus. Esame dėkingi redaktoriui Antanui Sabaliui, kuris įdėjo daug darbo, kol tomas išleido. Redaktoriaus darbas atliktas stropiai ir tvarkingai.

Ši knyga ilgai gyvens ir bus aktuali savo gausia medžiaga, tos medžiagos išvalgiu aiškinimu, savo mintimis, kaip kurti ir išlaikyti Lietuvą.

Minių autoriaus mirties dešimties metų sukaktį, pats redaktorius Antanas Sabalis spalio 22 d. 10 val. Kultūros Židinyje plačiau pakalbės apie šio tomo struktūrą ir iškeliamas idėjas. (p.j.)

"Darbininko" skaitytoju galite tapti kiekvieną dieną! Pasiūlykite "Darbininką" savo pažįstamiems bei draugams! Prenumerata vieniems metams - tik \$30. "Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išėjimo lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro paštu prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidu" vardu ir siųsti JAV igaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 708 986-1613.

St. Petersburg Beach, FL, išnuomojamas naujai įrengtas vie- nuo miegamo kambario butas. Patogi vieta, autobusas čia pat. Nuomoti galima trumpam laikui arba sezonui. Skambinti (813) 347-3717. (sk.)

Kalėjimo poezija

Manhattane, HB Dramos rašytojų globoje, spalio 4 - 9 ir 11 - 16 dienomis buvo pastatytas spektaklis "Ikalintos vizijos". Veikalą sukūrė ir režisavo Rasa Alan Kazlas, naudodama New Yorko kalinių poeziją. Medžiagą parūpino Aušrinė Byla (B. Sruogos anukė), kuri mokytoja Bronxo kalėjime ir redaguoja visų miesto kalinių meno ir literatūros žurnalą "Pen".

Veikalo tekstas sudarytas iš kalinių poezijos ir prozos fragmentų, kuriuos režisierė supynė į vaizdinius ir emocinius vientisą dramatinį spektaklį. Butaforija scenoje minimali - dvi metalinės kopėčios ir dviejų aukštų metalinė pakopa.

Apšvietimas aštriai kontrastingas ir kampuotas, melsvai žalsvų, povernininių spalvų. Septynių aktorių judesiai dinamiškai orkestruoti, o žodžiai nuogai pristato kalinių žmogiškumą, prasiveržiantį nužmogintoje aplinkoje.

Spektaklio poveikis glūdi ne vien tik skrupulingai atrinktoje poetinėje žaliavoje ir sceninių elementų sąrangoje, bet ir fragmentus apjungiančioje struktūroje, pagal kurią įvairios temos atkyla ir atslungta kaip bangos, o aktorių balsai čia pinasi, čia išsiskiria, ar susilieja į ansamblį.

Pastatymas susilaukė daug dėmesio iš universitetų, kalėjimų vyriausybės ir New Yorko teatro. Rasai ir Aušrinei linkime geros kloties.

Aleksandra K.

Dėkojame

Administracija gavo sekanti laiška:

"JAV LB Cape Codo Apylinkės Valdybos nutarimu, siunčiu 50 dol. auką spaudai paremti.

Valdyba linki ir toliau sėkmės kilniame darbe.

Su geriausiais linkėjimais, (pas.) Irena A. Jansonienė, iždininkė.

"Darbininko" administracija nuoširdžiai dėkoja LB Cape Codo Apylinkės Valdybai ir jos iždininkei Irenai A. Jansonienei už mūsų spaudos įvertinimą ir paramą.

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimoms. Siūlo patikima agentūra. Moterys turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Skambinti tel.: (516) 377-1401. (sk.)

Moteris, gyvenanti Kaune, norėtų padirbėti Amerikoje, pagelbėti pagal reikalą vyresnio amžiaus ar sergančiam asmeniui. Baisi maisto paruošimo technologija, vairuoja automobilį, gali dirbti visus namų ruošos darbus, šiek tiek moka angliškai. Kreiptis į "Darbininko" redakciją. Paslaugas siūlė Birute.

Antano Masionio atsiminimų knyga "Ateitininkų dvasia nepalūžo" gaunama ir "Darbininko" administracijoje, 214 psl. knyga gausiai iliustruota. Kaina \$10, persiuntimo išlaidoms padengti pridedama \$2. Užsakoma adresu: "Darbininkas", 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą - pristatomi į namus.

Talpintuvai siunčiami kas savaitę.

AIR CARGO skubiems siuntiniams.

ŠVENČIŲ PROGA

PINIGAI pervedami DOLERIAIS papigintomis kainomis. Mažiausia suma -\$50.-

MAISTO SIUNTINIAI: nuo \$29.- iki \$98.-

55 svarai, maisto rinkinys \$98.-

Pageidaujant prisiųsime smulkia informaciją.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772